

NORDISK RÅDS ÅRSBERETNING

2021

Indhold

LEDELSESBERETNING	3
I PANDEMIENS FODSPOR, HVAD KAN VI LÆRE ?	6
1. Nordisk Råds møder	9
2. Præsidiet	12
3. Udvalget for et holdbart Norden	19
4. Utskottet för kunskap och kultur i Norden	25
5. Udvalget for Velfærd i Norden	32
6. Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden	38
7. Nordisk Råds kontrolkomite	45
8. Valkommittén	52
9. Gränshindergruppen	54
10. Sessioner	58
11. Västnordiska rådet	61
12. Internasjonalt samarbeid samt utenriks-, sikkerhets- og forsvarssamarbeid	62
13. Nordiska rådets priser	71
14. Kønsbalance	74
15. Nordisk Råds økonomi	76
16. Nordisk Råds nye sager	77
17. Nordiska rådets medlemmar	83
18. Partigrupper i Nordisk Råd	90
19. Nordisk Råds delegationer	92
Om denne publikation	93

Denne publikation findes også som en webtilgængelig version
online: <https://pub.norden.org/politiknord2022-737>

Ledelsesberetning

Kristina Háfoss, rådsdirektør

Foto: Ricky John Molloy / norden.org

Året 2021 var et særligt år for Nordisk Råd og det nordiske samarbejde.

Året blev endnu et år, hvor COVID-19-pandemien påvirkede Norden, verden og dermed også Nordisk Råds aktiviteter, men det blev også et år med historisk stor aktivitet.

2021 startede med, at Norden var lukket på grund af COVID-19-pandemien, og først frem mod sommeren blev Norden gradvis genåbnet. I sommeren 2021 var det igen muligt med lidt mere almindelig dagligdag, og den situation fortsatte frem til november, hvor den nye COVID-19-variant og uvishederne i den forbindelse medførte endnu en nedlukning af de nordiske lande.

Nordisk Råd tilpassende sig til den nye realitet. Alle årets møder i udvalg, komitéer, præsidi og arbejdsgrupper blev afholdt, og flere ekstra møder blev også gennemført.

Alle de planlagte møder blev holdt digitalt med undtagelse af møderne i forbindelse med Nordisk Råds session 2021, som blev afholdt fysisk på Christiansborg i Danmark.

Nordisk Råd holdt således sin første digitale temasession nogensinde i juni 2021 med digital plenarforsamling og afstemning.

Det danske kongerige havde Nordisk Råds præsidentskab 2021 med Bertel Haarder som præsident og Annette Lind som vicepræsident. Præsidentskabsprogrammet havde fokus på lærdommen i pandemiens fodspor, nordisk forsvars- og beredskabssamarbejde, nordisk klimaindsats, nordisk ungeindsats for kultur og sprog samt nordisk turismesamarbejde. Nordisk Råds session havde nordisk forsvarssamarbejde og beredskabssamarbejde som hovedtemaer, og NATO's generalsekretær, Jens Stoltenberg, var gæstetaler.

Styrket samarbejde har været fokus på flere fronter i 2021. Her skal nævnes nogle af de mange aktiviteter for at styrke samarbejdet i året.

Styrket samarbejde mellem Nordisk Råd og de nordiske parlamenter. Nordisk Råds præsident deltog i møde med præsidenterne i de otte nordiske parlamenter. Der var også møder mellem præsidiat og Udenrigs- og EU-udvalg i de nordiske parlamenter. Præsidentskabet og Udvalget for Velfærd sendte opfordring til alle parlamenter om at debattere antibiotikaresistens i Norden. Som noget nyt blev der også sendt informationsbreve fra Nordisk Råds præsidentskab og rådsdirektøren til alle parlamentarikere i Norden for at informere om Nordisk Råds aktiviteter i forbindelse med session og temasession.

Styrket samarbejde mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Månedsmøder mellem Nordisk Råds rådsdirektør og Nordisk Ministerråds generalsekretær blev indført for bedre at koordinere og følge op på politiske og administrative sager. Den politiske dialog mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd i forbindelse med budgettet blev styrket med mere dialog og flere møder, og et forslag til fornyet budgetproces blev udarbejdet.

Styrket samarbejde mellem Nordisk Råds sekretariat og Nordisk Råds præsidentskab. Månedsmøder mellem Nordisk Råds rådsdirektør og Nordisk Råds præsidentskab blev indført for at styrke forberedelse, forankring og ledelse af Nordisk Råd.

Styrket samarbejde mellem Nordisk Råds sekretariat, de nordiske delegationssekretariater og de nordiske partigruppesekretariater. Flere møder blev holdt, hvor alle medarbejdere i de forskellige sekretariater kunne deltage. Fælles temadage – med temaet: Styrke Samarbejdet Sammen – blev holdt med fokus på, hvordan sekretariaterne kan arbejde bedre sammen for at kunne udføre arbejdet bedre både hver for sig og sammen.

Styrket internationalt samarbejde. Internationalt samarbejde udgjorde en stor del af aktiviteten i 2021. Blandt aktiviteterne var

- Forberedelser til det første formelle møde mellem Nordisk Råd og Europa-Parlamentet og etableringen af formelt samarbejde mellem parterne.
- Fornytt samarbejdsaftale mellem Nordisk Råd og Vestnordisk Råd for at styrke samarbejdet.
- Tre EU-Nordisk Råd-seminarer.
- Trilateral konference mellem Nordisk Råd, Baltisk Forsamling og Benelux-Parlamentet.
- Nye samarbejdsaftaler mellem Nordisk Råd og Baltiske Forsamling samt mellem Nordisk Råd, Baltisk Forsamling og Benelux-Parlamentet.
- Møde mellem præsidentskaberne i det skotske parlament og Nordisk Råd.

Nordisk Råd deltog også på COP26 i Glasgow på Nordic Pavilion, hvor nordiske parlamentarikere debatterede sammen med eksperter, unge og andre parlamentarikere.

Generelt var 2021 kendetegnet ved stor aktivitet. Historisk mange rekommandationer fra Nordisk Råds medlemmer, mere dialog og flere møder.

Nordisk Råd fik ny rådsdirektør i februar 2021 og også nye delegationer og medlemmer fra Island, Norge og Grønland på grund af parlamentsvalg i 2021.

Strategiarbejde for Nordisk Råd blev sat i gang internt i 2021. Dette arbejde fortsættes i 2022.

Der blev nedsat nye arbejdsgrupper for at udvikle konkrete områder: Arbejdsgruppe for Nordisk Råds prisuddelinger, Nordisk Råds 70-års jubilæums-arbejdsgruppe og arbejdsgruppe for at udarbejde debatoplæg til de nordiske statsministre i forbindelse med Nordisk Råds session.

I foråret 2021 blev der sat gang i en fornyelse og opdatering af Nordisk Råds styrende dokumenter. Nordisk Råds sekretariats instruks fra 1997 blev fornyet med ny Nordisk Råds sekretariats forretningsorden i 2021. Økonomireglementet fra 2001 blev fornyet gældende fra 1. januar 2022. I 2022 fortsættes arbejdet med fornyelsen af andre styrende dokumenter.

Fokus blev generelt sat på at styrke økonomiadministrationen. Dette blev blandt andet gjort ved at udarbejde månedsregnskaber, kvartalsregnskaber og halvårsregnskab. Nordisk Råds budgetproces blev også fornyet og forbedret i Økonomireglementet, og budgettet blev mere udspecificeret.

Onki er so ringt, at tað ikki er gott fyri okkurt. Dette er et færøsk ordsprog, som betyder *ingenting er så dårligt, at det ikke er godt for noget*. Selvom 2021 var endnu et år i pandemiens fodspor, og selvom pandemien har haft negative konsekvenser for Norden og verden, så har konsekvenserne også skabt mere dialog og åbnet øjnene hos endnu flere for, hvor vigtigt det er at styrke internationalt og nordisk samarbejde.

For Nordisk Råd blev 2021 et år med historisk stor aktivitet – mange rekommandationer, mere politisk dialog, flere møder og styrket intern udvikling og internationalt arbejde. Det bygger vi videre på for at styrke Nordisk Råd og det nordiske samarbejde nu og fremover.

København, 11. oktober 2022

Kristina Háfoss, rådsdirektør

I pandemiens fodspor, hvad kan vi lære?

Vort fælles mål er at gøre Norden til verdens mest bæredygtige og integrerede region. Men pandemien fik vores lande til at handle forskelligt og skabe hindringer og vanskeligheder for nordiske borgere, der arbejder, studerer, rejser og investerer i et andet nordisk land. Det gør kampen mod grænsehindre endnu vigtigere.

Samtidig sker der en disintegration i Europa og den vestlige verden, der kalder på nordisk sammenhold og lederskab ligesom klimakrisen, den grønne omstilling og stormagtsrivaliseringen.

Demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincipper er under hårdt pres i Europa – også blandt Nordens nærmeste naboer. Det er grundprincipper i det nordiske samarbejde, ligesom FN's verdensmål bør være en tydelig målsætning i vores arbejde. Pandemien har tydeliggjort behovet for en opfølgning på Könberg-rapportens anbefalinger om blandt andet antibiotikaresistens.

Hver for sig er vi små. Tilsammen er vi stærke og betydningsfulde. Det gælder politisk og økonomisk såvel som kulturelt.

Annette Lind og Bertel Harder, vicepræsident og præsident

Foto: Charlotte de la Fuente / Norden.org

Nordisk forsvars- og beredskabssamarbejde

Opgaven må nu være at lære af krisen, så Norden også i krisetider bliver verdens mest integrerede region. Vi bør øge kommunikationen på embedsmands- og ministerplan, før der træffes beslutninger, der bringer andre landes borgere i klemme – om grænselukninger, karantæner, testkrav, orlov, hjemmearbejde m.v. Vi skal bekæmpe og forebygge grænsehindre, også dem der er opstået under coronakrisen – og samtidig skal vi udnytte erfaringerne med digitale erstatninger for fremmøde på arbejdspladsen, der kan øge medarbejdertilfredsheden og produktiviteten.

Der må lægges en stærkere fælles beredskabsstrategi, således at landene er bedre forberedt på kriser, pandemier og klimaforstærkede naturkatastrofer som oversvømmelser, tørke, skovbrande m.v. (jf. Nordisk Råds strategi for samfundssikkerhed og de nordiske beredskabscheferes fælles vedtagelse i København i februar 2020) samt ikke mindst cyberangreb (jf. Stoltenberg- og Bjarnason-rapporterne).

Britisk og amerikansk isolationisme har skabt en ledelsesmæssig situation i Europa, som kalder på en nordisk vision og elementer af nordisk lederskab, ikke blot på klima- og miljøområdet, men også når det gælder sikkerheden i bredeste forstand. De nordiske landes vidt forskellige allianceforhold er ikke til hinder for, at de i NORDEFCO øger deres indflydelse gennem et betydeligt tættere samarbejde om forsvar og sikkerhed. Der er opstået stormagtsrivaliseringer i Arktis, som Norden bør reagere på gennem samarbejde for at sikre Arktis som et lavspændingsområde. Det fortjener større fokus i Nordisk Råd.

Nordisk klimaindsats

Norden er kendt for et stærkt klimapolitisk lederskab såvel som grønne løsninger. Klimaudfordringen kalder på forskningssamarbejde og investeringer i grøn omstilling og fornyelse, som de nordiske lande har særlige forudsætninger for – med fokus på klimaforandringerne betydning og konsekvenser for de berørte mennesker og for erhverv, transport, fiskeri, byggeri, skovdrift, dyreliv osv. Klimakrisen er ikke blot en økonomisk udfordring, men også en chance for at udbrede nordiske løsninger til hele verden. Den nordiske klimaindsats bør munde ud i en fælles nordisk klimastrategi.

De nordiske borgere er generelt bekymrede for klimaforandringerne og efterspørger i stigende grad mere nordisk samarbejde på området. Derfor bakker Nordisk Råd op om Nordisk Ministerråds hensigt om at give klimaområdet stærkt øgede bevillinger.

Nordisk ungeindsats for kultur og sprog

Selv om der er forskellige sprog i Norden, er det nordiske sprog- og kulturfællesskab meget synligt og en vigtig hjemmebase for de 27 millioner mennesker, der bor i Norden. Alle landene præges af tillidskultur, ikke-korruption, økonomisk fornyelseskraft, ligestilling, velfærd og et stærkt foreningsliv som grundlag for stærke fællesskaber.

Men den nordiske sprogforståelse er desværre under hastigt tilbagetog. I Norden gør vi meget ud af at uddanne unge til at blive verdensborgere. Men det er også vigtigt at opleve og uddanne sig i andre nordiske lande og opnå fortrolighed med nordiske sprog og samfundsforhold, ligesom det er vigtigt at have fri adgang til andre nordiske landes medier. Gennem fællesnordisk eID kan vi minimere unødige grænsehindre for dem, der uddanner sig, arbejder, studerer, rejser og investerer i et andet nordisk land.

Der er brug for langsigtede satsninger inden for kultur- og sprogforståelse, ikke mindst for studerende og lærere på læreruddannelsen. Unge skal sikres bedre muligheder for praktikpladser i og udveksling til et andet nordisk land. Det skal være lettere at sammenligne uddannelser og identificere nødvendige suppleringskurser, i det omfang uddannelserne ikke kan gøres compatible.

Turismesamarbejde

Coronakrisen har ramt turisterhvervene hårdt. Norden er verdens 11.-største turistdestination målt på antallet af internationale gæster, der besøger flere lande i forbindelse med deres rejse, jf. rapporten om nordisk turismesamarbejde udgivet under det forrige danske formandskab for Nordisk Råd. Opgaven er at styrke fortællingen om alt det, de nordiske lande kan tilbyde inden for natur, gastronomi, kultur, demokrati, velfærd, bæredygtighed, ligestilling, livsform m.m., som mange kender fra de kendte nordiske film og serier.

Præsident Bertel Harder og vicepræsident Annette Lind

Erkki Tuomioja på Nordisk Råds session 2021 i København

Foto: Magnus Fröderberg /
norden.org

Lulu Ranne på Nordisk Råds session 2021 i København

Foto: Johannes Jansson / norden.org

1. Nordisk Råds møder

I løbet af 2020 blev mange fysiske møder aflyst på grund af COVID-19, og ved udgangen af 2020 så det ud til at ville fortsætte et godt stykke tid ind i 2021. Præsidiet godkendte derfor på deres møde den 29. oktober en mødeplan for Nordisk Råd 2021, som indledtes med digitale møder. Ved digitale møder har Nordisk Råds sekretariat overtaget koordineringen fra den påtænkte værtsdelegation og stået for gennemførelsen.

1.1 Januarmøder den 25.-26. januar (digitalt)

Det digitale mødeprogram omfattede partigruppemøder, udvalgsmøder, komité- og arbejdsgruppemøder samt et digitalt fællesmøde.

Fællesmødets tema var: Samfundssikkerhed og nordisk fredsformidlingssamarbejde i en forandret verden – Vejen fremad.

Nordisk Råd har de seneste år diskuteret både samfundssikkerhed og nordisk fredsopbygning. I Nordisk Råds samfundssikkerhedsstrategi står der, at fredsopbygning og konfliktforebyggende arbejde er vigtigt for samfundssikkerheden i Norden og globalt. Hvad indebærer samarbejdet og hvordan kan det fremmes på en effektiv måde? Målet med diskussionen er at identificere mulighederne for, at man i det nordiske fredsformidlingssamarbejde kan handle på en mere koordineret måde for at opnå den bedste resultat.

1.2 Aprilmøder den 12.-13. april (digitalt)

Årets temasession blev skudt fra april til slutningen af juni i håbet om, at det på dette tidspunkt ville være muligt at holde et fysisk møde i Norge. På den baggrund blev møderne i april digitale og omfattede partigruppemøder, udvalgsmøder, komité- og arbejdsgruppemøder som sædvanlig ved møder uden plenarforsamling. I april var der ikke et fællesmøde.

På præsidiets møde i forbindelse med april-møderne blev der truffet beslutning om at aflyse den fysiske session og i stedet afvikle temasessionen som et digitalt møde – Nordisk Råds første digitale plenarforsamling.

1.3 Temasession den 28.-29. juni (digitalt) – oprindeligt planlagt til at finde sted i Oslo

Med hjælp fra firmaet Copenhagen Streaming og deres studier i København lykkedes det at få afviklet en temasession med plenarforsamling og afstemning – og med professionel afvikling og stærkt fremmøde lykkedes med succes at løfte Nordisk Råd ind i den digitale tidsalder.

Dagsordenen inkluderede en aktualitetsdebat om hybride trusler og cybersikkerhed. I debatten deltog Björn Bjarnason, forfatter af rapporten *Nordic Foreign and Security Policy 2020* (Bjarnason-rapporten).

Udover plenarforsamling omfattede det digitale mødeprogram partigruppemøder, udvalgsmøder, komité- og arbejdsgruppemøder samt et digitalt fællesmøde.

Fællesmødets tema var: Fremtidens arbejdsliv – i pandemiens fodspor.

Arbejdslivet spiller en central rolle for udviklingen af de nordiske velfærdssamfund, for næringslivet og for det enkelte individ. Under pandemien har både den offentlige og private sektor gennemgået store og til dels varige ændringer med øget digital interaktion, nye arbejdsformer og fleksibilitet. I Norden er et fælles arbejdsmarked en af grundstenene i samarbejdet. Hvordan styrkes integration af nordisk arbejdsliv? Hvilke udfordringer og muligheder møder nordisk arbejdsliv i det næste tiår?

1.4 Septembermøder den 6.-7. september (digitalt) – oprindeligt planlagt til at finde sted i Stockholm

Det digitale mødeprogram omfattede partigruppemøder, udvalgsmøder, komité- og arbejdsgruppemøder samt et digitalt fællesmøde.

Fællesmødets tema var: Psykisk sygdom blandt unge i Norden – effekterne af pandemien.

COVID-19 pandemien har medført samfundsforandringer for børn og unge, voksne og ældre. Ud over at påvirke menneskers fysiske sundhed har restriktioner og omstilling påvirket folkesundheden og ikke mindst den psykiske sundhed. Selvom børn og unge er kommet nemmere over og sjældnere er blevet alvorlige syge af virussen, har tiden vist, at pandemien har påvirket unges trivsel og udsathed. I samtalen blev pandemiens konsekvenser i relation til børn og unges psykiske

sundhed diskuteret. I hvilken grad er unge menneskers udsathed og psykiske sygdomme øget som følge af pandemien?

Diskussionen drejede sig blandt andet om, hvordan overgangen til digital skolegang, færre sociale muligheder og fritidsaktiviteter berørte unge. Hvordan ulige socioøkonomiske forudsætninger førte til udfordringer for familier, og hvordan unges tanker og tro på fremtiden blev påvirket af pandemien. Diskussionen drejede sig også om børn, som lever med familiekonflikter, hvor psykisk og fysisk vold forekommer i hjemmet – hvordan er de blevet påvirket af pandemien?

1.5 Session den 1.-4. november. Danmark, Christiansborg

Nordisk Råds 73. session blev holdt med fysisk fremmøde i den danske Folketingssal. For første gang siden januar 2021 var det muligt at gennemføre et fysisk møde, og for første gang siden sessionen i 2019, en fysisk plenarforsamling.

Dagsordenen til plenarforsamlingen bar præg af lang tid uden mulighed for at behandle sager i plenum, og det blev til lange mødedage. Men dagsordenen blev nået, og et par uger senere begyndte de nordiske lande igen at lukke ned pga. af vækst i antallet af Coronasmittede.

Årets gæstetaler var NATO's generalsekretær, Jens Stoltenberg, som i en time talte for en fyldt Folketingssal om verdens tilstand set fra NATOs synsvinkel. Stoltenbergs indlæg blev rundet af med spørgsmål fra salen, før de nordiske statsministre holdt deres indlæg om Nordens tilstand.

For første gang havde Ungdommens Nordiske Råd og Samisk Parlamentarisk Råd fået taleret på alle punkter, hvor der ikke skulle træffes afgørelse. Det nyvalgte præsidium i Ungdommens Nordiske Råd benyttede denne nyvundne mulighed og deltog engageret i debatten.

I et normalt år holder Nordisk Råd fem møder, hvoraf temasession og session er to af dem. På trods af COVID-19 lykkedes det at gennemføre alle møder. Herudover gjorde de mange digitale møder det muligt at sikre et stærkt fremmøde af både nordiske parlamentarikere, regeringsrepræsentanter og øvrige gæster.

Bertel Harder, præsident i 2021

Foto: Johannes Jansson / norden.org

Annette Lind, vicepræsident i 2021

Foto: Johannes Jansson / norden.org

2. Præsidiet

Præsidiets arbejdsområder

1. Nordisk Råds Præsidium er det højeste besluttende organ mellem sessionerne og har beføjelser til at træffe beslutninger på rådets vegne.
2. Præsidiet er Nordisk Råds ledelse med ansvar for overordnede politiske spørgsmål, herunder budget, udenrigs- og sikkerhedspolitik samt internationalt samarbejde.
3. Præsidiet er Nordisk Råds ledelse med ansvar for overordnede administrative spørgsmål, herunder planlægning og koordinering af møder og sessioner.

2.1 Præsidiets sammensætning

Præsidiet består af op til 15 valgte medlemmer. I 2021 var 7-8 kvinder og 7-8 mænd medlemmer af præsidiet. Alle lande og partigrupper er repræsenteret i præsidiet. Danmark havde præsidentskabet i Nordisk Råd i 2021. Præsident var Bertel Haarder, og vicepræsident var Annette Lind. Medlemmerne fordelte sig således efter partigrupper og lande:

Midtergruppen (M)

- Bertel Haarder (V), Danmark
- Heidi Greni (Sp), Norge
- Linda Modig (C), Sverige
- Silja Dögg Gunnarsdóttir (Frfl), Island (jan.-sept.) / Hanna Katrín Friðriksson (Vr), Island, (dec.)
- Jouni Ovaska (cent), Finland (sep.-dec.)

Den Socialdemokratiske gruppe (S)

- Annette Lind (S), Danmark
- Erkki Tuomioja (sd), Finland
- Gunilla Carlsson (S), Sverige
- Martin Kolberg (A), Norge (jan.-sept.) / Jorodd Asphjell (A), Norge (okt.-dec.)
- Oddný G. Harðardóttir (Sf), Island

Den Konservative gruppe (K)

- Hans Wallmark (M), Sverige
- Michael Tetzschner (H), Norge (jan.-sept.)
- Wille Rydman (saml), Finland

Nordisk Grønt Venstre (NGV)

- Christian Juhl (EL), Danmark
- Steinunn Þóra Árnadóttir (VG), Island (jan.-sept.)
- Lorena Delgado Varas (V), Sverige (dec.)

Nordisk Frihed (NF)

- Aron Emilsson (SD), Sverige (jan.-dec.)
- Lulu Ranne (saf), Finland (dec.)

2.2 Præsidiets hovedtemaer

Ved sædvanlige forhold plejer præsidiet at agere som plenarforsamling, når præsidiet foretager suppleringsvalg eller fremstiller forslag som rekommandationer.

I 2021 var forholdene fortsat usædvanlige med hensyn til restriktioner på grund af COVID-19. I december fremstillede præsidiet som rekommandationer en del resterende betænkninger over forslag, som afventede slutbehandling i Nordisk Råd. På den måde kunne Nordisk Råd indhente kadencen i arbejdsgangen efter en periode under pandemien med færre plenarforsamlinger. Det resulterede i, at antallet rekommandationer i 2021 var 53, hvilket er usædvanligt højt.

2.3 Politiske sager

Præsidiets arbejde tog udgangspunkt i Danmarks præsidentskabsprogram / *Pandemiens fodspor: Hvad kan vi lære*, der havde disse hovedtemaer:

- Nordisk forsvars- og beredskabssamarbejde
- Nordisk klimaindsats
- Nordisk ungeindsats for kultur og sprog
- Turismesamarbejde.

Andre fremtrædende emner i præsidiets politiske arbejde i 2021 var:

- Præsidiets visionsarbejde 2021
- COVID-19 og konsekvenserne af de politiske beslutninger i de nordiske lande
- Nordisk kulturkanon
- Ulighed i Norden
- Styrket Nordisk samarbejde om kriseberedskab, og Enestam-rapporten
- Præsidiets arbejdsplan 2021
- Præsidiets arbejdsplan 2022
- Finlands præsidentskabsprogram for Nordisk Råd 2022
- Nordisk Råds budget 2022
- Prioritering af overskud fra 2020
- Nordisk Råds 70-års jubilæum 2022
- Nordisk Ministerråds budget 2022
- Nordisk Ministerråds budget 2023
- Internationale møder
- Opdateret aftale mellem Vestnordisk Råd og Nordisk Råd
- EU-samarbejdet
- EU-funktionens mandat og arbejdsplan 2021
- Grænsehindringsarbejdet
- Kontrolkomitéens sammensætning
- COP26 i Glasgow.

Præsidiets behandlede forslag om følgende emner:

- Nordisk samordning i spørgsmålet om Magnitskij-lovgivning
- Nordisk koordinering om relationerne mellem de nordiske lande i forhold til Folkerepublikken Kina

- Nordisk beredskabssamarbejde
- Bevarelse af fri bevægelighed i Norden i krisesituationer
- En fælles nordisk sammenstilling af håndteringen af Coronakrisen i et nordisk perspektiv
- Samisk repræsentation i Nordisk Råd
- Nordisk samarbejde om EU's arktiske strategi
- Udveksling af information gældende store internationale events, som finder sted i autoritære stater og ikke-demokratier samt forsøg på at efterstræbe en ensartet nordisk holdning
- Aftaletolkning i nordisk ret
- Nordisk Ministerråds arktiske samarbejdsprogram 2022-2024
- Nordisk Råds EU-kontor
- Nordisk beredskabslager som kan anvendes i krisesituationer
- Et styrket kriseberedskab i Norden
- Øget nordisk sikkerhed mod cyberangreb
- Ændringer af Nordisk Råds Forretningsorden 2021
- Nordisk Ministerråds budget 2022
- Et studenterudvekslingsprogram for hviderussiske studenter.

Der henvises i øvrigt til oversigt over medlemsforslag, rekommandationer m.v. sidst i årsberetningen.

2.4 Administrative sager

Præsidiets arbejdede med følgende administrative sager:

- Temasession 2021
- Nordisk Råds 73. session i København
- Nordisk Råds prisuddeling 2021
- Forretningsordenens paragraf 28
- Referatskrivning
- Kommunikationsplan 2021
- Præsidentskabsordningen og ombytning af præsidentskabsår 2024/25
- Nordisk Ministerråds økonomiadministration
- Digital temasession 2021
- Fornyelse af Instruks/Forretningsorden for Nordisk Råds sekretariat
- Fornyelse af Nordisk Råds Økonomireglement
- Nordisk Råds mødekalender 2022
- Temasession 2022
- Nordisk Råds regnskab 2020
- Nordisk Råds halvårsregnskab 2021
- Nordisk Råds regnskab 2021, Q3

2.5 Præsidiets møder i 2021

Præsidiets holdt 11 møder i 2021:

- 26. januar, digitalt møde i Zoom med tolkning i Congress Rental Network
- 8. marts, digitalt møde i Zoom med tolkning i Congress Rental Network
- 13. april, digitalt møde i Zoom med tolkning i Congress Rental Network
- 28. juni, digitalt møde i Zoom med tolkning i Congress Rental Network
- 1. juli, digitalt møde i Zoom med tolkning i Congress Rental Network
- 7. september, digitalt møde i Zoom med tolkning i Congress Rental Network
- 15. oktober, digitalt møde i Zoom med tolkning i Congress Rental Network
- 2. november, Christiansborg, København
- 14. december digitalt møde i Zoom med tolkning i Congress Rental Network

Møder med ministre:

- 26. januar, præsidiets møde med formanden for de nordiske samarbejdsministre, digitalt møde i Zoom med tolkning i Congress Rental Network
- 2. november, præsidiets møde med samarbejdsministrene, Christiansborg, København
- 2. november, præsidiets møde med udenrigsministrene, Christiansborg, København
- 3. november, præsidiets møde med formanden for statsministrene, Christiansborg, København

Andre møder:

- 3. november, præsidentens møde med parlamentsformændene, Christiansborg, København.
- 3. november, præsidentens møde med Grænsehindringsrådet og Grænsehindringsgruppen, Christiansborg, København.

Internationale møder:

- 3. november, præsidiets møde med Vestnordisk Råd, Christiansborg, København

Angående øvrige internationale møder henvises der til afsnit 5 og 6 i årsberetningen om Nordisk Råds internationale arbejde.

2.6 Præsidiets arbejdsgruppe om budgetrelaterede spørgsmål

Præsidiets arbejdsgruppe om budgetrelaterede spørgsmål, Budgetgruppen, bestod i 2021 af det danske præsidentskab samt partigruppernes budgetordførere. Præsidentskabet ledte arbejdsgruppens arbejde samt forhandlede med Nordisk Ministerråd på vegne af Nordisk Råd om ændringsforslag til ministerrådets budgetforslag 2022.

Budgetordførere i 2021:

- Martin Kolberg, Den Socialdemokratiske gruppe
- Linda Modig, Midtergruppen
- Michael Tetzschner, Den Konservative gruppe
- Christian Juhl, Nordisk Grønt Venstre
- Aron Emilsson, Nordisk Frihed

Budgetmøder i 2021:

- 12. marts, budgetgruppen, digitalt møde i Zoom
- 24. juni, budgetgruppen, digitalt møde i Zoom
- 20. august, budgetgruppen, digitalt møde i Zoom
- 27. august, præsidentskabets møde med formanden for MR-SAM, digitalt møde i Zoom
- 20. september, præsidentskabets møde med formanden for MR-SAM, Nordens Hus, København
- 13. oktober, præsidentskabets møde med formanden for MR-SAM, digitalt møde i Teams

På mødet 13. oktober blev fundamentet for et budgetkompromis etableret. Kompromisset blev efterfølgende indskrevet i Nordisk Råds betænkning over ministerrådsforslag om Nordisk Ministerråds budget 2022, som præsidiets godkendte i skriftlig procedure, og Nordisk Råd vedtog 2. november som rekommandation 35/2021 på Nordisk Råds 73. session i København.

2.7 Tema: Danmarks præsidentskabsprogram

Danmarks præsidentskabsprogram / *Pandemiens fodspor: Hvad kan vi lære* havde som hovedtemaer:

- Nordisk forsvars- og beredskabssamarbejde
- Nordisk klimaindsats
- Nordisk ungeindsats for kultur og sprog
- Turismesamarbejde.

Disse prioriteringer var i tråd med FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling:

- Mål 16: Fred, retfærdighed og stærke institutioner
- Mål 13: Klimaindsats
- Mål 4: Kvalitetsuddannelse
- Mål 9: Industri, innovation og infrastruktur.

Præsidentskabsprogrammets hovedtemaer blev særlig sat i fokus ved følgende arrangementer:

- Hybride trusler og cybersikkerhed var tema for digital aktualitetsdebat med de nordiske ministre med ansvar for beredskab og efterretningstjenester den 30. juni ved Nordisk Råds temasession 2021
- Sikkerhedspolitik var tema for gæstetalerdebat den 3. november med international gæstetaler, NATO's generalsekretær, Jens Stoltenberg, ved Nordisk Råds 73. session i København.

Beredskabssamarbejde var tema for topmøde med statsministrene den 3. november ved Nordisk Råds 73. session med underoverskriften: *Hvad kan vi i Norden lære af Coronakrisen, og hvordan styrker vi samarbejdet fremadrettet?*

2.8 Opfølgning i 2021 af interne beslutninger fra 2020

Da forholdene i 2020 i Norden var usædvanlige med hensyn til restriktioner på grund af COVID-19-pandemien blev der hverken holdt traditionel, ordinær session i Reykjavík eller temasession i Helsingfors.

Præsidiet besluttede i september 2020 at agere plenarforsamling i forbindelse med prioriterede sager i forhold til håndteringen af de opgaver, der skulle have været behandlet under plenarforsamlingen i Reykjavík.

Disse omstændigheder gjorde, at Nordisk Råd vedtog færre rekommandationer (17) i 2020 end i et sædvanligt år. Af samme årsag traf Nordisk Råd ikke interne beslutninger i 2020.

16 nordiske parlamentarikere deltog aktivt i programmerne på COP26

Foto: Jennifer Wicks / norden.org

Udvalget for et Holdbart Norden har samarbejdet med unge i Norden om udvikling af en global aftale om biodiversitet

Foto: Ritzau / Scanpix

3. Udvalget for et holdbart Norden

Udvalget arbejder med klima og opfølgningen på Paris-aftalen samt opfølgning på verdensmålene (med hovedansvar for mål 2, 6, 11, 13, 14 og 15 og bidrager til mål 16 og 17) og understøtter de unges indflydelse på udviklingen af global FN-aftale for natur og mennesker (biodiversitet). Cirkulær økonomi, bæredygtigt forbrug og produktion, biodiversitet, bæredygtig forvaltning af havet, bæredygtigt byggeri, genanvendelse, madspild og grøn finansiering er nogle af de temaer, som udvalget for et holdbart Norden beskæftiger sig med. Det er tale om nordiske, arktiske og globale udfordringer.

3.1 Udvalgets arbejde med verdensmålene

For så vidt angår udvalgets bidrag til verdensmål 13 om klima, arbejder udvalget bl.a. med cirkulær økonomi gennem fokus på eksempelvis madspild, genanvendelse af materialer og klimasmart byggeri, Svanemærkning af emballage samt genanvendelse af vindmøller og vindmøllevinger. Desuden har udvalget i 2021 haft fokus på naturbaserede løsninger for optag og lagring af CO₂ og fremme af teknologiske løsninger for optag og lagring af CO₂ og har haft fokus på fremme af grønne partnerskaber og grønne og klimavenlige investeringer. Her har udvalget et særligt fokus på at give unge mulighed for at bidrage med konkrete løsninger til den grønne omstilling ved eksempelvis at etablere en nordisk ungdomsfond.

For så vidt angår verdensmål 14 (livet i havet) og 15 (livet på land) og 16 (demokrati) har udvalget fokus på blandt andet den kommende FN-aftale om biodiversitet, som forventes vedtaget i 2022. Aftalen vil indeholde mål for beskyttelsen af klodens natur, dyr og planter og økosystemer, som de nordiske lande med fordel kan

samarbejde om. Udvalget har i 2020-2021 haft særligt fokus på inddragelse af de nordiske unge i udviklingen af aftalen og har arbejdet for, at der etableres en nordisk ungdomsfond for klima og biodiversitet. Dette understøtter verdensmål 16, som bl.a. har til formål at sikre deltagerorienterede og transparente beslutningsprocesser. Desuden har udvalget arbejdet med overgødsning af Østersøen og forsurening af havet, som påvirker både havets marine ressourcer og har socioøkonomiske konsekvenser.

3.2 Udvalgsmøder

Udvalget har holdt fire virtuelle udvalgsmøder og et fysisk udvalgsmøde i forbindelse med sessionen i København.

3.2.1 Besøg

Udvalget har i 2021 haft en række besøg med det primære formål for øje at belyse medlemsforslag og orientere udvalget om relevante emner for udvalgets arbejde.

Udvalget fulgte op på Norges initiativ om bæredygtig havøkonomi, hvor der er nedsat et højniveaupanel, som har til formål at rådgive om bæredygtig havøkonomi. Panelet har udarbejdet 15 såkaldte Blue papers, hvoraf *The Expected Impacts of Climate Change on the Ocean Economy* blev præsenteret for udvalget.

Udvalget fik besøg af Matti Kuittinen, senior specialist, arkitekt og professor i bæredygtigt byggeri ved det finske miljøministerium.

Fanney Karlsdóttir, sekretariatsleder for Nordisk Råds miljøpris præsenterede miljøprisen og temaet for årets miljøpris og inviterede samtidig udvalget til at komme med forslag til tema for næste års miljøpris.

Udvalget havde besøg af følgende, som fortalte om relevante initiativer og projekter for udvalgets arbejde.

- direktør Arne Flåøyen og kommunikationschef Guttorm Aanes fra NordForsk
- direktør Svein Berg og kommunikationschef Lena Henriksson fra Nordic Innovation
- direktør Klaus Skytte og seniorrådgiver Anders Geertsen fra Nordic Energy Research.

Udvalget havde besøg af direktør Thomas Torp og politisk konsulent Mattias Schou fra GRAKOM (erhvervsorganisation og samlingspunkt for virksomheder, der arbejder med kommunikationsløsninger), som fortalte om miljømærkning af emballage.

Professor Fausto Pocar fra European Law Institute (ELI) præsenterede udvalget for et europæisk projekt, som har til formål at komme med forslag til en lovgivning, som skal adressere 'ecoside'.

Forkvinden for PAME (Protection of the Arctic Marine Environment), Jessica Nilsson fra Arktisk Råd, præsenterede udvalget for de indsatser og strategier, som handler om forvaltning af de arktiske havområder.

3.2.2 Samrådsmøde

Udvalget holdt et fysisk samrådsmøde med de nordiske miljø- og klimaministre i forbindelse med sessionsugen. På mødet blev forslaget om at etablere en nordisk ungdomsfond for klima og biodiversitet samt landenes klimaambitioner drøftet.

3.2.3 Møde med nominerede til miljøprisen

Formanden for udvalget deltog i middag med de nominerede til Nordisk Råds priser.

3.2.4 Behandling af medlemsforslag

- Færdigbehandling af svar på rekommandation om forskning i forsuring i havet – udvalget ønsker politisk dialog
- Færdigbehandling af svar på rekommandation om genanvendelsesstrategi – udvalget ønsker politisk dialog
- Færdigbehandling af svar på rekommandation om mikroplast i kroppen – oversendt til orientering i udvalget for velfærd
- Færdigbehandling af svar på rekommandation om klimasmart byggeri i Norden
- Færdigbehandling af forslag om CO₂-reduktioner i nybyggeri
- Færdigbehandling af forslag om indsatser mod overgødsning af Østersøen
- Færdigbehandling af forslag om nordisk strategi for nedtagning af vindmøller
- Færdigbehandling af forslag om nordiske satsninger på naturlige løsninger for at binde og lagre CO₂
- Færdigbehandling af forslag om nordisk slutdato for anvendelse af fossile brændstoffer
- Færdigbehandling af forslag om nordisk slutdepoter for NORM-affald
- Færdigbehandling af forslag om nordisk ungdomsfond for klima og biodiversitet
- Færdigbehandling af forslag om samarbejde omkring forvaltning af ulvebestanden
- Behandling af forslag om virksomhedsansvar, menneskerettigheder og adgangsretten til naturressourcer – har været sendt i høring i udvalget for vækst og udvikling og udvalget for velfærd
- Behandling af forslag om svanemærkning af emballage
- Behandling af forslag om økocid lovgivning.

3.2.5 Arbejdsgrupper

Udvalget har nedsat en arbejdsgruppe for en ungdomsfond for klima og biodiversitet med formanden, næstformanden og repræsentanter fra Mittengruppen og den socialdemokratiske gruppe samt fra Ungdommens Nordiske Råd. Arbejdsgruppen har holdt møder med NIB, Nefco, Nordisk Ministerråd, Nordisk Råds præsidentskab samt med en række eksperter og fonde.

Udvalget nedsatte en arbejdsgruppe for NORM-affald med repræsentanter fra Mittengruppen, den konservative gruppe og den socialdemokratiske gruppe. Der har været holdt møder med Nordisk Ministerråd samt redegjort for, hvilke instanser der på nationalt niveau har ansvaret for NORM-affald.

3.2.6 Behandling af rapporter og høringssvar:

- Afgivet høringssvar til Nordisk Ministerråds arktiske samarbejdsprogram
- Afgivet høringssvar til EU's arktiske strategi
- Afgivet høringssvar til FJLS-sektorens samarbejdsprogram
- Behandlet rapport om antibiotika i naturen
- Behandlet rapport vedrørende organisationsanalyse af nordisk miljømærkning

3.2.7 Internationale møder og arrangementer:

- Deltagelse i BSPC's virtuelle møder i arbejdsgruppen for klimaforandringer og biodiversitet
- Afholdelse af et fuldt dagsprogram i den nordiske pavillon under FN's klimatopmøde (COP26) i Glasgow. Dette inkluderede bl.a. planlægning og afholdelse af et sideevent om parlamentarikernes rolle i samarbejde med det skotske parlament.
- Afholdelse af et fuldt dagsprogram for Nordic Climate Action Weeks i Helsinki
- Deltagelse i Nordisk Råds virtuelle seminarer om energi, antibiotika og digitalisering.

3.3 Nordisk initiativ: Nordens unge stemme i udvikling af global aftale om biodiversitet

Udvalget for et Holdbart Norden har sammen med Nordisk Ministerråds arbejdsgruppe for biologisk mangfoldighed og nordiske unge gennemført følgende aktiviteter i 2021

- Spørgeskema med efterfølgende analyse af unges holdninger til biodiversitet og global aftale for biodiversitet
- Lancering af de nordiske unges positionspapir om biodiversitet med 19 anbefalinger til FN-aftalen for biodiversitet
- Dialogmøde mellem unge og nordiske parlamentarikere
- Unge deltagelse i globale forhandlinger
- Sideevents med unge og parlamentarikere i forbindelse med FN's klimatopmøde og Nordic Climate Action Weeks.

3.4 Nordisk Råds deltagelse i FN's 26. klimatopmøde i Glasgow (COP 26)

FN's 26. klimatopmøde (COP26) blev holdt i Glasgow fra 2. til 12. november 2021. Nordisk Råd deltog i COP26 med en delegation bestående af Nordisk Råds vicepræsident, Nordisk Råds direktør, tre nordiske ungerepræsentanter samt tre parlamentarikere fra Udvalget for et Holdbart Norden.

16 nordiske parlamentarikere og nordiske europaparlamentarikere deltog aktivt i programmerne. Derudover deltog forkvinden for det finske parlament, den finske og den islandske klima- og miljøminister, FN-ungdomsdelegater og andre ungeambassadører fra Norden samt en lang række eksperter, repræsentanter fra den private sektor og vice-generalsekretæren for FN's konvention for biologisk mangfoldighed.

Parallelt med deltagelsen i den nordiske pavillon på COP26 deltog Nordisk Råd i Nordic COP26 hub, som blev holdt i Helsinki samtidig med COP26. En række af de events, som Nordisk Råd havde arrangeret, blev holdt som fælles events mellem Glasgow og Helsinki.

Se programmerne her <https://pub.norden.org/us2021-467/>

Den nordiske pavillon har et stærkt brand, som tiltrækker og engagerer politikere og eksperter fra hele Norden, EU og FN. Interessen for Nordisk Råds dag på klimatopmøderne har været stigende siden 2018 og udgør et effektivt instrument til at fremme det nordiske samarbejde, den politiske dialog og samarbejde uden for Norden. Det vurderes at ca. 200 deltog i Nordisk Råds program i Glasgow, og 60 deltog i Helsinki. Dertil kommer dem, som fulgte debatterne online på Twitter med 16.200 views og YouTube med 48.800 views.

3.5 CO₂-neutralt nordisk samarbejde

På bakgrunn av forslaget om at Nordisk Råds virksomhed bliver kuldioxid neutral (A 1793/præsidiat) og ministerrådets *Vår visjon 2030* og statsministrenes deklarasjon om karbonnøytralitet er Nordisk ministerråds sekretariat, Nordisk råd og Nordisk kulturfond (gået sammen om en felles klima- og miljø-handlingsplan som kan sikre at organisasjonene og Nordens hus jobber aktivt og målrettet mot å bli karbonnøytrale, ved å:

- måle utslipp
- fastsette målsetninger for reduksjon
- implementere endringer for å nå målene
- løpende kontrollere at målene nås.

Formålet at gjøre Nordens Hus til en fremtidsrettet arbeidsplass som kan gå foran som et godt eksempel og bidra positivt til *Vår visjon 2030*, deklarasjonen om karbonnøytralitet samt ikke minst Agenda 2030 og Parisavtalen.

Nordisk ministerråds sekretariat, Nordisk råd og Nordisk Kulturfond, er derfor gått sammen om å gjøre et grundig arbeid for å sikre en målrettet, effektiv og ambisiøs

plan for å redusere vårt eget klima- og miljøavtrykk. I samarbeid med konsulentbyrået COWI har vi våren 2021 fått utarbeidet et klimaregnskap, basert på den internasjonalt anerkjente Greenhouse Gas Protokollen (GHG-Protokollen), samt forslag til målsetninger og innsatser, i tillegg til gylne råd som kan hjelpe organisasjonene med å redusere deres utslipp.

Der foreligger et grønt regnskap for 2019 og 2020, hvor 2019 anvendes som baseline. Derudover er der udarbejdet og godkendt en ny klima- og miljøhandlingsplan fælles for Nordisk Kulturfond, Nordisk råd og Nordisk ministerråd, som sætter retningen for det fortsatte arbejde med at reducere klima og miljøaftrykket. Implementering af handlingsplanen påbegyndes i 2022.

Ungdomens Nordiska råd
presenterade på aprilmötet
resolutionen "Mere Norden i skolen"

Foto: Ritzau / Scanpix

På januarmötet blev delar av ett
medlemsförslag om lika tillgång till
utbildning och välfärd till
hörselskadade godkänt

Foto: Tam Vibberstoft / norden.org

4. Utskottet för kunskap och kultur i Norden

4.1 Utskottets arbetsområden

Utskottet för kunskap och kultur arbetar med kultur, utbildning och forskning, inklusive språksamarbetet och digitaliseringsfrågor. Utskottet arbetar även med civil- och frivillighetsområdets roll i förhållande till kultur och utbildning samt med idrotts- och friluftslivsfrågor.

4.2 Utskottets sammansättning

Utskottet består av 18 medlemmar. Den 1 januari 2021 var Kjell-Arne Ottosson (KD) (Mittengruppen) Sverige, ordförande för utskottet och Angelika Bengtsson (SD) (Nordisk frihet), Sverige, vice ordförande. Utskottets övriga medlemmar var från den socialdemokratiska gruppen Camilla Gunell (ÅSD), Åland, Jorodd Asphjell (A), Norge, Lars Mejern Larsson (S), Sverige, Henrik Møller (S) Danmark, Heidi Viljanen (sd) Finland; från mittengruppen Anna Kolbrún Árnadóttir (Mifl), Island, Jouni Ovaska (c), Finland, Mikko Kinnunen (c), Finland, Edmund Joensen (sb), Färöarna; från den konservativa gruppen Brigitte Klintskov Jerkel (KF), Danmark, Marianne Synnes Emblesvåg (H), Norge, Norunn Tveiten Benestad (H), Norge, från Nordisk grön vänster Daniel Riazat (V), Sverige, Veronika Honkasalo (vänst), Finland, från Nordisk frihet Riikka Purra (saf), Finland; utan partigrupp Erlend Wiborg (FrP), Norge

4.3 Utskottets prioriteringar/teman

- Kultur
- Utbildning och forskning
- Tvärsektoriellt
- Gränshinder
- Friluftsliv
- FN:s hållbarhetsmål
- EU
- Nordisk språkförståelse

4.4 Mötesverksamhet under året

Utskottet har haft fem möten under året, varav fyra digitala, på grund av Covid-19 pandemin.

4.4.1 Januarimötet, 26 januari (digitalt)

På januarimötet godkändes årsrapporten för 2020, den uppdaterade verksamhetsplanen och kommunikationsplanen för 2021. Utskottet fick besök av Finlands forsknings- och kulturminister Annika Saarikko. Ministern informerade om det nya samarbetsprogrammet på kulturområdet samt om initiativ under det finska ordförandeskapet i ministerrådet för kultur.

Utskottet besöktes även av Ola Kellgren, direktör för Nordisk kulturkontakt i Helsingfors och Sabina Westerholm, direktör för Nordens hus i Reykjavik som informerade om preliminära konsekvenser för de nordiska husen och instituten pga. de planerade nedskärningarna samt av UNICEF som informerade om initiativet Child Friendly Cities.

Utskottet beslutade godkänna de två första att-satserna i utkastet till betänkande om *lik tilgang til utdanning og velferd for hørselshemmede i Norden* (A 1840/kultur). Utskottet återremitterade den 3:e attsatsen och gav sekretariatet i uppdrag att omformulera den 3:e att-satsen utifrån diskussionen på mötet för vidarebehandling på nästa möte

Utskottet beslutade att godkänna utkast till betänkande över medlemsförslag om *styrkelse av de nordiske mediers kompetanse på undersøkende journalistikk* (A 1814/kultur). Utskottet beslutade lägga NMR:s meddelande om Rek. 6/2019 om *Felles nordisk komité for etisk godkjenning av klinisk forskning* till handlingarna. Utskottet gav sekretariatet i uppdrag att fortsätta planeringen av ett antal möten i form av tankesmedjor om hur man kan locka fler unga till yrkesutbildningar och hur man kan undanröja gränshinder för branschreglerade yrken.

4.4.2 Aprilmötet 13 april (digitalt)

Utskottet fick besök av Nordiska rådets president Bertel Haarder, vicepresident Annette Lind och Nordiska rådets nya direktör Kristina Háfoss. Utskottet fick även besök av Bengt Pohjanen, ordförande i Kexi, meänkielispråkiga författare och översättares författarförening.

Utskottet beslutade gå vidare med Mittengruppens medlemsförslag om att Nordiska rådet rekommenderar de nordiska länderna att reducera geoblockering av digitala tv-tjänster mellan de nordiska länderna, som föreslagits i rapporten "Nordisk TV på tvärs af grænser".

Utskottet beslutade godkänna utkastet till utskottsförslag om digitala lösningar inom utbildning A 1861/kultur, med förtydligande kompletteringar.

Utskottet beslutade godkänna betänkande över medlemsförslag om gemensam strategi för idrottsevenemang i Norden samt stöd till anordnade av idrottsevenemang för barn- och unga i Norden (A 1843/kultur) med kompletteringar.

Utskottet godkände betenkning över medlemsförslag om *lik tilgang til utdanning og velferd for hørselshemmede i Norden* (A 1840/kultur).

Utskottet beslutade godkänna projektet om nordiska tankesmedjor och konferens om yrkesutbildningar och erkännande av branschreglerade yrkesutbildningar med kompletteringar och beslutade sätta av 75 000 DKK till ändamålet.

UNR presenterade resolutionen *Meir Norden i skulen*. Utskottet beslutade ge sekretariatet i uppdrag att utarbeta ett utskottsförslag baserat på resolutionen.

4.4.3 Sommarmöte 28 juni (digitalt möte och temasession)

Utskottet fick besök av Charlotte Niklasson, Director of European Affairs, Nordvision, Henrik Hartman, generalsekreterare, Nordvision och Rebecca Barzegar, jurist Sveriges Television, med anledning av utskottets behandling av medlemsförslag om att minska geoblockering. Utskottet besöktes även av Lis Madsen, institutionschef på Københavns Professionshøjskoles læreruddannelse som gav rekommendationer till hur den nordiska språkförståelsen kan stärkas.

Utskottet beslutade gå vidare med förslaget om *Vedtagelse af Nordisk kultur- og undervisningskanon, Nordisk Kanon* (Medlemsförslag A 1881/kultur) och gav sekretariatet i uppdrag att skriva ett utkast till betänkande.

Ett enigt utskott beslutade att inte gå vidare med medlemsförslag om en gemensam nordisk lotsutbildning (A 1853/kultur).

Ett enigt utskott beslutade att återremittera ärendet om att minska geoblockering (Betänkande över medlemsförslag A 1865/kultur) till sekretariatet för att arbeta om betänkandet med hänsyn till den information som framkommit i mötet med Nordvision.

Nordisk grön vänster har framsänt medlemsförslag A 1871 om nordisk vaccinproduktion för behandling i utskottet för välfärd i Norden. Utskottet diskuterade förslaget. Det fanns en bred enighet om att intentionen med förslaget om ett bredare samarbete för att möta kommande pandemier är bra. Ett enigt utskott ställde sig även bakom förslaget om behovet av ökad forskningsfinansiering. En majoritet i utskottet var tveksamma till förslaget om en gemensam nordisk

vaccinproduktion. Utskottet gav sekretariatet i uppdrag att formulera ett remissvar till utskottet för välfärd i Norden baserat på diskussionen i utskottet

Utskottet beslutade att inte gå vidare med betänkande över medlemsförslag om *felles nordisk konferanse om yrkesfaglig utdanning* (A 1841/kultur)

Utskottet beslutade lägga betänkande över meddelande om Rek. 8/2020 - Nytt samarbetsprogram på kulturområdet 2021–2024, till handlingarna och anse att ärendet för rådets del är slutbehandlad.

Utskottet diskuterade Nordiska ministerrådets svar på 2020 Rek. 11/2020 om medie- och informationskunnighet och beslutade lägga betänkande över meddelande till handlingarna.

Ett enigt utskott ansåg att Rek. 16/2020 vad angår *en nordisk jämförande analys av skolstängningarnas konsekvenser på nordiska skolelever* för rådets del är slutbehandlad. Utskottet önskade att få ytterligare information om projektet och att Nordens välfärdscenter bjuds in till ett kommande möte.

Annika Lyytikäinen från UNR uttryckte tillfredställelse med att UNR:s dagordningspunkt har lyfts fram i dagordningen i alla utskott och presidiet. Hon konstaterade även att samarbetet med UKK fungerar mycket bra och att deras resolutioner har fått bra gensvar i utskottet.

Utskottet diskuterade Nordiska ministerrådets budgetförslag för utbildningssektorn och kultursektorn, 2022. Samtliga partigrupper uttryckte stor oro och missnöje med de planerade besparingarna på kultur- och utbildningsområdet. Det fanns en förståelse för att omprioriteringar måste göras för att förverkliga Vision 2030 men en oförståelse för att kultur- och utbildningssektorn skulle bära ett så stort ansvar för detta. Konsekvenserna av besparingarna för kulturaktörerna som redan drabbats hårt av pandemin riskerar att bli långtgående.

Utskottet ansåg att besparingarna är så omfattande att man inte önskade att peka på konkreta ändringsförslag utan samtliga avser att ta diskussionen om eventuella prioriteringar i respektive partigrupp.

Utskottet beslutade om inspel till dagordning för det kommande samrådsmötet med kulturministrarna. Utskottet beslutade föreslå två dagordningspunkter:

- Budgetbesparingarna för 2022 – 2024
- Dialog om det nordiska projektet om Medie- och informationskunnighet

4.4.4 Septembersmöte 7 september (digitalt)

Utskottet fick besök av Nordisk kulturkontakts bibliotekarie Mikaela Wickström som presenterade projektet Den nordiska bokslukaren.

Utskottet beslutade om inspel till remissvar från utskottet till presidiet om medlemsförslag för ett studentutbytesprogram för vitryska studenter.

En majoritet i utskottet beslutade godkänna betänkandet över medlemsförslag om att minska geoblockering (A 1865/kultur). Den konservativa gruppen reserverade sig mot betänkandet.

Utskottet diskuterade den konservativa gruppens förslag och de remissvar som kommit in från ansvariga myndigheter för lotsutbildningar i Norden, på mötet den

28 juni. Ett enigt utskott föreslår att Nordiska rådet inte går vidare med medlemsförslag om en gemensam nordisk lotsutbildning.

Utskottet beslutade om utskottets långsiktiga budgetprioriteringar för Nordiska ministerrådets budget för 2023. Följande inspel gjordes som utskottet ställde sig bakom:

- I pandemins kölvatten har barn och unga varit särskilt utsatta. Detta gäller både inom utbildning och inom kulturområdet.
- Neddragningarna på kulturområdet. Det är förkastligt att ställa olika sektorer mot varandra för att motivera neddragningar på kultur och utbildning för att stärka miljöområdet. Alla sektorer ska kunna bidra till att förverkliga Vision 2030.
- Konsekvensanalys av budgetneddragningarna på kultur- och utbildningsområdet.
- Stärka de små språken och språkförståelse

Utskottet var eniga om att följande områden skulle prioriteras under 2022:

- Stärka de små språken
- Nordisk språkförståelse
- Hållbar utveckling
- Desinformation och falska nyheter
- Hur få fler unga att söka yrkesutbildningar
- Innovativa lösningar för att främja kulturupplevelser under och efter pandemin

Ett enigt utskott beslutade föreslå presidiet att Island ska vara destination för utskottets sommarmöte 2022.

Utskottet ställde sig bakom arbetsgruppen för referatskrivnings rapportens förslag om att göra det möjligt att:

- visa beslutsformuleringar på skärm ska ses som en möjlighet i de fall det uppstår oklarheter om vad det är som har beslutats.
- använda kommentarsfältet endast för protokollsanmärkningar, ändringsförslag och reservationer ska ses som en valfri möjlighet för att undvika långa diskussionsreferat
- både ordförande och vice ordförande godkänner protokollet ska användas för att säkra att inga missförstånd om vad som har blivit beslutat på mötet uppstår
- en läsvägledning till arbetsordningen tas fram för att undvika diskussioner om hur paragraferna i arbetsordningen ska tolkas

Utskottet spelade in följande två dagordningspunkter till det planerade samrådsmötet med de nordiska kulturministrarna på Nordiska rådets session i Köpenhamn.

- Nordiska ministerrådets budgetförslag för ministerrådet för kultur (MR-K)
- Information om MR-K:s projekt för att stärka medie- och informationskunnigheten i Norden

Nordiska rådets EU-rådgivare Nikolaj Bock informerade om insatser för att stärka idrotten i pandemins kölvatten, både ur ett idrottsligt men även hälsofrämjande perspektiv.

4.4.5 Novembermöte 2 november, Christiansborg, Köpenhamn (Nordiska rådets session)

Traditionsenligt besökte direktören för Nordiska kulturfonden, Benny Marcel tillsammans med rådgivaren Anni Syrjäläinen utskottet för att ge en lägesrapport från fonden. Mot bakgrund av den omfattande budgetneddragningen av Nordiska ministerrådet gavs en konsekvensbeskrivning av detta från Kulturfondens sida.

Jacob Rasborg från Resonans Nordic besökte utskottet och informerade om projektet Forum för yrkesutbildningar. Presidiet, utskottet för kunskap och kultur samt utskottet för tillväxt och utveckling beslutade vid sina respektive möten i april 2021 att avsätta medel till projektet.

Ett enigt utskott beslutade att gå vidare med medlemsförslag från Mittengruppen om *at skabe nordisk center for musiktalenter* (A 1889/kultur) och gav sekretariatet i uppdrag att skriva fram ett utkast till betänkande

Utskottet beslutade gå vidare med förslaget om *at styrke det nordiske i læreruddannelsen* (A 1889/kultur)

Utskottet beslutade efter omröstning att bordlägga betänkandet över medlemsförslag om Nordisk Kultur- och undervisningskanon (A 1881/kultur)

Ungdomens nordiska råd rapporterade om deras 50-års jubileum och om deras session. Sessionen hade antagit åtta resolutioner som har bäring på utskottets arbete och som kommer att presenteras på kommande möten.

Utskottet beslutade om de långsiktiga prioriteringarna för Nordiska ministerrådets budget 2023. Utskottet var enigt om att budgetkompromissen var en framgång men att det var extremt viktigt att Nordiska ministerrådet inte föreslår liknande besparingar på 2023 års budget och att detta ska spelas in till utskottets långsiktiga prioriteringar för Nordiska ministerrådets budget.

Utskottet protokollerade beslut fattat i skriftlig procedur den 6 oktober 2020 om att inte gå vidare med utskottsforstag A 1846/kultur om jämförande analys av coronapandemins konsekvenser för kulturområdet.

4.4.6 Medlemsförslag under behandling 2021

- A 1840 om *lik tilgang til utdanning og velferd for høreselshemmede Norden* (S-gruppen) (3:e behandling på januarimötet 2021)
- A 1841 om *felles nordisk konferanse om yrkesfaglig utdanning* (S-gruppen)
- A 1843 om gemensam strategi för idrottsevenemang i Norden (S-gruppen) (remiss till de nordiska idrottsförbunden)
- A 1853 om en gemensam nordisk lotsutbildning (K-gruppen) (remiss till utskottet för tillväxt i Norden)
- A1881 om *vedtagelse af Nordisk Kultur- og undervisningskanon, "Nordisk Kanon"* (Nordisk Frihed)
- A1889 om *at skabe nordisk center for musiktalenter*
- A1892 om *at styrke det nordiske i læreruddannelsen*

4.4.7 Rekommandationer till Nordiska ministerrådet 2021

- Rek. 5/2021 styrkelse av de nordiske mediernas kompetans på undersökande journalistikk
- Rek. 32/2021 Minska geoblockering
- Rek. 37/2021 Digitala lösningar inom utbildning
- Rek. 40/2021 Mer Norden i skolan

4.4.8 Internationellt samarbete

- Vice ordförande Angelika Bengtsson och Marianne Synnes Emblesvåg deltog i Nordiska rådets EU-webbinarium den 3 mars om digitalisering med fokus på arbetsmarknad och utbildning. Över 200 tittade live på webinariet medan 600 såg inspelningen efteråt.
- Ordförande Kjell-Arne Ottosson deltog på Baltic Assembly's digitala möte den 26 mars, om coronapandemins konsekvenser för skola och arbetsliv i Norden.
- Vice ordförande Angelika Bengtsson deltog på Baltic Assembly's digitala möte den 28 maj om coronapandemins konsekvenser för kulturlivet.
- Angelika Bengtsson deltog i Beneluxparlamentets digitala möte på temat *Disinformation and fake news*.

I övrigt har utskottet fått regelbunden information från Nordiska rådets EU-medarbetare som informerat om pågående ärenden i EU med relevans för utskottet.

4.4.9 Övriga konferenser/möten

- Ordförande Kjell-Arne Ottosson deltog den 18 augusti i det norska friluftslivsrådets digitala konferens Collaboration to promote outdoor life (friluftsliv) in the Nordic countries - Is an action plan the way forward?
- Kjell-Arne Ottosson, Camilla Gunell och Marianne Synnes Emblesvåg deltog i Hanaholmens digitala Nordisk språkkonferens den 16 september.
- Kjell-Arne Ottosson deltog i den digitala Nordiska folkhögskolekonferensen den 16 september på temat *Demokratiutveckling i ett nordiskt perspektiv – och tankar om folkhögskolornas roll*.

Udvalget beskæftiger sig blandt andet med forholdene for urbefolkningerne i de nordiske lande

Foto: Mads Schmidt Rasmussen / norden.org

Udvalget beskæftiger sig også med med ligestilling på arbejdsmarkedet og i samfundet

Foto: Yadid Levy / norden.org

5. Udvalget for Velfærd i Norden

5.1 Utskottets arbetsområden

Utskottet för välfärd i Norden har fokus på den nordiska välfärdsmodellen.

Målet med arbetet är att hitta smarta ekonomiska lösningar som är hållbara på längre sikt.

På utskottets agenda står ämnen som omsorg om barn, ungdom, funktionshindrade och äldre samt alkohol, narkotika och missbruksfrågor.

Arbetet handlar om jämställdhet, medborgarrättigheter, demokrati, mänskliga rättigheter och bekämpning av kriminalitet.

Integration, migration och flyktingar hör också till detta utskott liksom bostadspolitik samt urfolkens villkor i Norden.

Utskottet består av 18 medlemmar. Bente Stein Mathisen (H), Norge var ordförande för utskottet, och vice ordförande var Nina Sandberg (S), Norge.

Utskottets övriga medlemmar var per den 1 januari 2020: Erling Bonnessn (V), Danmark, Eva Lindh (S), Sverige, Per-Arne Håkansson (S), Sverige, Ilmari Nurminen (sd), Finland, Karin Gaardsted (S), Danmark Maria Stockhaus (M), Sverige, Solveig Sundbø Abrahamsen (H), Norge, Kaisa Juuso (saf), Finland, Liselott Blixt (DF), Danmark, Heli Järvinen (gröna), Finland, Outi Alanko-Kahiluoto (gröna), Finland, Inga Sæland (Flf), Island, Høgni Hoydal (T), Färöarna, Solveig Horne (FrP), Norge, Rasmus Nordqvist (ALT), Danmark och Stinus Lindgreen (RV), Danmark.

Efter valet i Norge i september 2021 avgick det norske ordförandeskapet för utskottet, och fram till udången av 2021 var Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Sverige och viceordförande Eva Lindh (S), Sverige ordförande för utskottet.

5.2 Udvalgets overordnede arbejdsområder 2021

- **Ligestilling på arbejdsmarkedet og i samfundslivet** herunder ligeløn, det kønssegregerede arbejdsmarked, barsel, sexisme, sexchikane, svækkelse af kvinders legitimitet, udnyttelse af ulige magtstrukturer, whistleblowerordninger/ uafhængige klageinstanser, kønsbaseret vold (forstærket under pandemien), negativ maskulinitetskultur, hadforbrydelser, hadefulde ytringer, LGBTQI-rettigheder etc.
- **Udsatte børn og unge** med særligt fokus på børn udsat for omsorgssvigt, tværsektorielle problemstillinger og øget sårbarhed ved restriktioner og reduceret kapacitet under nedlukning, udnyttelse af børn online, børns rettigheder under krisen, børn i voldsudsatte familier, børn udsat for seksuelle overgreb, børn udsat for vold, børn på krisecentre, børn i familier med sindslidelser, børn med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, ensomme børn, mistrivsel, skole-/børnehavefravær etc.
- **Digitale krænkelser/trusler** med et særligt fokus på online-chikane, nedsættende sprogbrug, trusler om vold, voldtægt og drab samt delinger af billeder eller andet intimiderende materiale uden samtykke (særligt for kvinder). Den demokratiske samtale er rykket online (forstærket under pandemien), og kvinder samt seksuelle- og etniske minoriteter i særdeleshed rammes på deres ytringsfrihed og bliver truet, chikaneret og nedgjort ved deltagelse i den offentlige samtale. Det afholder mange kvinder og minoriteter fra at deltage i offentlige diskussioner og indskrænker deres helt basale demokratiske rettigheder. Resultatet er en generel svækkelse af demokratiet. I november 2020 udkom rapporten *The Angry Internet*, en kortlægning af internetfællesskaber, hvor unge mænd samles om modstand mod ligestilling og kvinders lige rettigheder – også kaldet the manosphere.
- **Mental sundhed** med et særligt fokus på suicidprævention i hele Norden. Flere borgere i Norden diagnosticeres med en sindslidelse, og dårligt mentalt helbred er ofte en væsentlig årsag til sygefravær, langtidsarbejdsløshed, førtidspension, misbrug af stimulanser, isolation og selvmord. Dertil kommer de mange konsekvenser for familier til sindslidende. I Norden sker der ti selvmord om dagen hver dag året rundt. Det er et meget højt tal, og coronapandemien risikerer også her at afsætte dybe spor ved en øget generel dårlig mental sundhed for folk i Norden og heraf en afledt potentiel stigning i selvmord og selvmordsforsøg. Ulighed i sundhed forstærkes yderligere af pandemien, og de i forvejen mest udsatte borgere i Norden rammes særdeles hårdt. Könberg-rapporten om et forbedret nordisk sundhedssamarbejde anbefalede tilbage i 2014 et årligt nordisk topmøde om mental sundhed. Topmødet har endnu ikke fundet sted, og udvalget har ad flere omgange forsøgt at spille forslaget ind ved budgetforhandlingerne og har gjort det igen for budgetåret 2021.
- **Antibiotikaresistens** og fortsat prioritering af fælles nordiske indsatser. Det fælles nordiske fokus på den øgede antibiotikaresistens er en vigtig sag for folkesundheden. Norden står samlet i ønsket om at bekæmpe antibiotikaresistens og investere i indsatser, der skal mindske brugen af antibiotika i vores fødevareproduktion. Det giver os slagkraft i drøftelserne og

forhandlingerne med EU og resten af verden, men arbejdet skrider meget langsomt frem. Corona-pandemien tvinger os dog til handling og et fornyet og forstærket fokus på dette felt, da lande i Europa med stor antibiotikaresistens blandt befolkningen også oplever stor dødelighed blandt smittede med COVID-19. Der planlægges et seminar om antibiotikaresistens i Bruxelles med afholdelse i marts 2021, hvor fokus vil være på erfaringsudveksling i en kontekst af COVID-19.

- **Funktionsnedsættelser**, herunder samarbejde i forhold til kompetencemiljøer i Norden. Dette med tanke på at mennesker med nedsat funktionsevne skal kunne deltage på arbejdsmarkedet, i uddannelse og fritid på lige vilkår med andre mennesker i Norden. Udvalget havde i januar 2020 besøg af Beitostølen Helsesportscenter, hvis mål er at opnå et fælles nordisk kompetenceløft for udvikling, tilpasning og oplæring i brug af aktivitetshjælpemidler. På mødet blev udvalget orienteret om de ulige systemer i Norden inden for hjælpemidler til brug for personer med nedsat funktionsevne. De nordiske lande er ganske forskellige på dette felt, og der er meget at lære af hinanden. Nordiske standarder og et mere ens system vil potentielt kunne medvirke til at gøre Norden til et større marked og være afgørende for at gøre tjenesterne mere bæredygtige og til større nytte for lavere pris.

Det nordiske samarbejde på handicapområdet består først og fremmest af tre hoveddele: Handicaprådet, handlingsplanen for nordisk samarbejde om handicap og Nordens Velfærdscenters arbejde på området.

Handicaprådets mandat gælder for perioden 2018-2022. Rådet består dels af eksperter som er udnævnt af de nordiske regeringer og dels af repræsentanter for nationale paraplyorganisationer på handicapområdet. Rådet driver samarbejdet på området og kan få opgaver fra ministerrådet, men kan også tage egne initiativer. Nordens Velfærdscenter fungerer som sekretariat for handicaprådet.

Handlingsplanen for nordisk samarbejde om handicap 2018-2022 har tre fokusområder: Menneskerettigheder, bæredygtig udvikling og fri bevægelighed. Samarbejdet tager udgangspunkt i FN's menneskerettighedskonventioner og især konventionen om rettigheder for personer med handicap UNCRDP, Agenda 2030 og i velfærdspolitikken.

Nordens Velfærdscenter indhenter og formidler viden og har ansvar for netværk på området, blandt andet børn og unge med handicap og statistik om døvblindhed. Nordens Velfærdscenter administrerer også en støtteordning for handicaporganisationers nordiske samarbejde. Der blev redegjort for det nordiske samarbejde om handicap på Nordisk Råds session 2019. En ekstern evaluering af samarbejdet på handicapområdet planlægges gennemført i 2021.

5.2.1 EU-perspektiv på udvalgets arbejdsplan

I EU's hensigtserklæring for 2021 nævnes EU's arbejde på ligestillingsområdet, herunder et lovgivningsforslag om forebyggelse og bekæmpelse af specifikke former for kønsbaseret vold samt forslag om at udvide listen over strafbare handlinger i EU til alle former for hadforbrydelser og hadefuld tale. En strategi for børns rettigheder nævnes også, ligesom konkrete tiltag i relation til styrkelse af samarbejdet efter pandemien optager kommissionen.

5.2.2 FN-perspektiv på udvalgets arbejdsplan

FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling er retningsgivende og forpligtende for alle FN's medlemslande. Set i forhold til udvalgets ansvarsområder kan særligt nævnes:

- Mål 1: Afskaf fattigdom
- Mål 3: Sundhed og trivsel samt
- Mål 5: Ligestilling mellem kønnene.

Udvalget har inden for disse overordnede mål arbejdet med flere prioriterede områder og problemstillinger med sigte på nordisk nytte, som tillige har fødet ind til en større dagsorden og bidraget til FN's verdensmål.

5.3 Mötesverksamhet under året

5.3.1 26 januari

På januarimötet fick utskottet besök av Finlands jämställdhets- och samarbetsminister Thomas Blomqvist. Utskottet diskuterade aktuella jämställdhetsfrågor med samarbets- och jämställdhetsministern. De frågor som diskuterades var den könssegregerade arbetsmarknaden, sexuella trakasserier och utnyttjande av ojämställda maktstrukturer, hatbrott och LGBTQ-rättigheter.

Utskottet fick även besök av UNICEF som själva hade bett om att få komma till utskottet för att presentera sitt arbete med att etablera barnvänliga städer och kommuner.

De medlemsförslag som behandlades var Märkning av veterinärmedicinska produkter med blindskrift (brailleskrift) och Nordisk översikt av användningen av nätläkartjänster.

5.3.2 13 april

Utskottet fick besök av Nordiska rådets president, Bertel Haarder, vicepresident Annette Lind samt Nordiska rådets nya direktör, Kristina Háfoss.

Utskottet fick även besök av Jenny Pentler, NIKK, Christian Morgensen CfDP och Thorids Elva, NORDREF. Avsikten med besöken var att sätta fokus på digitala kränkningar och hot.

Utskottet diskuterade för första gången CEDAW-rapporten om abortlagstiftningen på Färöarna men beslutade att ta in mer information i frågan innan ytterligare beslut fattades.

Utskottet godkände att sända en uppfordran till de nordiska parlamenten med en önskan om att skapa en gemensam nordisk interpellationsdebatt om antibiotikaresistens.

5.3.3 28 juni

Utskottet fick besök av FN-representanten, Madam Nicole Ameline, ordföranden i jämställdhetsämberet på Färöarna, Mai Laksáfoss Simonsen, ordföranden i Etiska rådet på Färöarna, Anne Mette Greve Klemensen samt Katrin Dam á Neystabø, Amnesty Färöarna. Den stora frågan och anledningen till deras besök var att diskutera abortlagstiftningen på Färöarna.

De medlemsförslag som behandlades var Nordisk vaccinproduktion, Översyn av samtliga författningar som berör gränsöverskridande ambulans- och sjuktransporter samt gemensamma nordiska regler för gränsöverskridande vårdnadstvister och umgängesrätt.

5.3.4 7 september

Eva Franzén, Nordens välfärdscenter, Andreas Lundqvist och Niklas Forsling, båda från Glesbygdsmedicinskt centrum besökte utskottet. Tre hälsorelaterade punkter var på dagordningen:

- Nordisk översikt av användningen av nätläkartjänster - Betänkande över medlemsförslag A 1858/välfärd
- Nordisk vaccinproduktion - Medlemsförslag A 1871/välfärd
- Mikroplast i kroppen - UVN's bidrag till betänkning över svar på rekommendation - A 1813/holdbart

I det senaste kom utskottet med inspel till Utskottet för ett hållbart Norden.

Diskuterades även att utskottet skulle gå vidare med politisk dialog om E-recept, utskottets inspel till budgetprioriteringar samt arbetsplan för 2022.

5.3.5 2 november

För första gången sedan pandemins utbrott kunde medlemmarna mötas fysiskt i samband med sessionen 2021. De medlemsförslag som behandlades på mötet var nordisk översikt av användningen av nätläkartjänster samt digitala kränkningar och hot.

Niina Aagaard från Nordic Innovation besökte utskottet och informerade om deras program som handlar om hälsa, demografi och livskvalitet. Utskottet utsåg också talespersoner till plenum under sessionen samt information om ministerrådets redogörelser relevanta för utskottet. Utskottet informerades även om Nordens hus interna klimat- och miljöhandlingsplan.

5.4 Övriga aktiviteter

- 3 mars
EU-webbinarium om antibiotikaresistens.
- 13 april
Utskottet gjorde ett uttalande med anledning av Turkiets utträde ur Istanbulkonventionen.
- 1 december
Utfrågning om antibiotikaresistens i Folketinget.
Seminarium om antibiotikaresistens i Riksdagen.

På arilmødet fik udvalget en opfølgning på præsidentskabsprogrammet 2021 om turisme
Foto: Niclas Jessen / Visit Denmark

Udvalget behandlede på januar-mødet et medlemsforslag om arbejdsmarkedskriminalitet i byggesektoren
Foto: vf.dk

6. Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

6.1 Udvalgets arbejdsområde

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden har ansvar for følgende politikområder: Arbejdsmarked, erhvervsliv, finanspolitik, regionalpolitik, transportpolitik, energipolitik samt fri bevægelighed/grænsehindre. Herunder er også Nordisk Råds Grænsehindringsgruppe.

6.2 Udvalgets sammensætning

Udvalget bestod den 1. januar 2021 af 18 medlemmer. Pyry Niemi (S-gruppen), Sverige var ordfører for udvalget. Viceordfører i udvalget var Anders Eriksson (M-gruppen), Åland.

6.3 Udvalgets øvrige medlemmer var den 1. januar 2021:

Arman Teimouri (L), Sverige, Torhild Bransdal (KrF), Norge, Joakim Strand (sv), Finland, Jaspur Langgaard (sb), Færøerne, Lorena Delgado (V), Sverige, Ruth Mari Grung (A), Norge, Orla Hav (S), Danmark, Stein Erik Lauvås (A), Norge, Eveliina Heinäluoma (sd), Finland, Juhana Vartiainen (saml), Finland, Nils Aage Jegstad (H), Norge, Pål Jonson (M), Sverige, Lulu Ranne (saf), Finland, Mette Hjerminde Dencker (DF), Danmark, Freddy André Øvstegård (SV), Norge, og Helge André Njåstad (FrP), Norge.

Udvalgets overordnede hovedtemaer 2021:

- Handlingsplanen for nordiskt turismesamarbejde
- Byggregler og byggestandarder
- Digitaliseringssamarbejdet
- Future of Work
- Implementeringen af handlingsplanen for øget mobilitet
- Samarbejdsprogram for regionalsektoren
- Transportspørgsmål.

6.4 Mødevirkksomhed i løbet af året

6.4.1 På januarmødet den 26. januar (digitalt) behandlede følgende:

På mødet havde udvalget besøg af en række fagpersoner i forbindelse med drøftelserne om delegationsforslag om *Ett gemensamt nordiskt elektroniskt identifieringssystem (eID)*. Tor Alvik, fagdirektør fra Digitaliseringsdirektoratet i Norge, som leder Nordisk Ministerråds projekt om eID fortalte om fremdriften i arbejdet med at koble de nationale systemer sammen. Trond Ingen Østbye, chef for digital banking i Nordea, oplyste at gensidige aspekter af eID over de nordiske landes grænser vil gøre det lettere for næringslivet og privatpersoner at operere i Norden. Riitta Partala fra Myndigheten for digitalisering og befolkningsdata i Finland, oplyste, at ifølge planen vil Finland være klar i 2023, mens den tekniske løsning kan være klar tidligere. Udvalget stillede sig efterfølgende positive til det finske delegationsforslag og gav sekretariatet til opgave at forberede en beslutning om dette til kommende møde.

Udvalget havde også besøg i forbindelse med projektet om *Fremtidens arbejdsliv (Future of Work/FoW)*. Udvalget fik præsentation fra Jens Oldgard, seniorrådgiver fra Nordisk Ministerråd. Derudover deltog Bertil Rolandsson, forkser ved Gøteborgs Universitet, som orienterede om delprojektet *Den digitale transformasjon av de tradisjonelle måtene å arbeide på*. Projektet skal belyse, hvordan arbeidsmarkedet vil udvikle sig i forhold til voksende digitalisering, men også adressere de politiske udfordringer, som udviklingen indebærer. Udvalget efterlyste afsluttende en formel redegørelse om FoW-projektet ved Nordisk Råds session 2021.

Derudover behandlede udvalget betænkning over ministerrådsforslag om Nordisk Ministerråds FJLS-samarbejdsprogram 2021-2024 (B 335/holdbart). Udvalget anså for sin del betænkning over ministerrådsforslag om Nordisk Ministerråds samarbejdsprogram FJLS 2021-2024 som godkendt. Udvalget havde følgende bemærkninger/synspunkter:

- Kobling til Nordisk Ministerråds samarbejdsprogram for miljø og klima og arbejdsgruppen for hav og kyst
- Tab af biologiske mangfoldighed, inklusiv den marine biologiske mangfoldighed
- Forsuring af havet, herunder de socioøkonomiske konsekvenser
- Fremme globalt samarbejde om og forståelsen af bæredygtigt forvaltning af havet
- Det internationale højniveaupanel om bæredygtig havøkonomi
- Arbejdet i FN's havretskonvention om beskyttelse af genetiske ressourcer uden for national jurisdiktion (BBNJ-processen)

- Mikroplast i havet og hvilken betydning det har både i forhold til fødevarer sikkerhed og sundhed.

Udvalget havde også besøg ved behandlingen af *Medlemsförslag om motverkandet av arbetsmarknadskriminalitet i byggsektorn*. Her deltog Ville Kopra, Finlands statssekretær i arbejds- og erhvervsministeriet. Kopra talte på vegne af Finlands arbejdsminister Tuula Haatainen. Udvalget besluttede efterfølgende at give sekretariatet til opgave at udarbejde forslag til betænkning, hvor der tages hensyn til de forskellige synspunkter, som fremkom på mødet, inklusiv oplægget.

Udvalget behandlede *Medlemsforslag om hästnäringen i Norden*, hvor udvalget besluttede at arbejde videre med forslaget og forberede den videre behandling ved at gennemfører en høring med NKJ og relevante nationale organisationer.

Udvalget behandlede *Medlemsförslag om att bevara den fria rörligheten i Norden i krissituationer*, hvor udvalget besluttede at sagen hørte hjemme i presidiet, og at der sendes en henvendelse herom med udvalgets synspunkter.

Udvalget behandlede også *Medlemsförslag om reform av de nordiska personnumren*, hvor udvalget besluttede at sende forslaget i høring hos de respektive nationale organisationer.

Udvalget havde et medlemsforslag fra Udvalget for Kunskab og Kultur i Norden, omhandlende fælles Nordisk lodsuddannelse, hvor udvalget udtrykte støtte til forslaget.

På mødet blev udvalgets ansvarsfordeling besluttet for politikområderne:

- Arbejdsmarkedspolitik – Arman Teimouri
- Energipolitik – Ruth Mari Grung og Joakim Strand
- Grøn omstilling – Orla Hav
- Grænsehindringer/fri bevægelighed – Pyry Niemi
- Erhvervs politik – Joakim Strand
- Regionalpolitik - vakant
- Finanspolitik - vakant
- Transportpolitik - vakant

Til mødet havde sekretariatet udviklet forslag til tema til konference om erhvervsuddannelse: Hvordan kan vi lokke flere unge til erhvervsuddannelserne – hvilke grænsehindringer skal fjernes på vejen.

Konferencen bliver virtuel i foråret 2021 med arbejdsmarkedspartnere, erhvervsuddannelser, myndigheder, grænsehindringsrådet og grænsehindringsgruppen som målgruppe.

6.4.2 På april mødet den 13. april (digitalt) behandlede følgende:

På mødet havde udvalget besøg af Elvar Knútur Valsson, seniorrådgiver ved Nordisk Ministerråd, som præsenterede en opfølgning på præsidentskabsprogrammet 2021 om turisme. Elvar redegjorde for gennemførslen af planen for det nordiske turismesamarbejde.

Derudover var der besøg af MEP Karin Karlsbro, som præsenterede EUs planer for CO2-grænsetilpasningsmekanisme. Karin præsenterede Europa-Parlamentets resolution om CO2-grænsetilpasningsmekanismen på vegne af Udvalget om International Handel (INTA), som blev vedtaget i marts. Karin fortalte bl.a. om baggrunden for resolutionen og EU's ambitioner på klimaområdet.

Endelig havde udvalget besøg af Lisbeth Nielsen, seniorrådgiver ved Nordisk Ministerråd, som på mødet præsenterede planer for Nordisk Ministerråds energisamarbejde (2021-2024) samt noterede udvalgets synspunkter. Udvalget ønskede det endelige program præsenteret på sommermødet.

Udvalget fremførte følgende synspunkter:

- Kortere procedurer for netværksudvidelse
- Smart brug af energi, som kan forebygge netværksudvidelse
- Regelharmonisering
- Modstand mod vindmøller og andre energianlæg
- Behov for bedre havplanlægning/-regulering – især i relation til flydende vindmøller
- Infrastruktur i forbindelse med havvindmøller. Herunder modeller for offentligt og privat samarbejde (PPP)
- At fastholde de rette kompetencer til den grønne omstilling (f.eks. ingeniører)
- Økonomisk retfærdig grøn omstilling
- Mikro-energiproducenter.
- Harmonisering af forholdet imellem energiproduktion og de oprindelige folks rettigheder.

Udvalget behandlede *Medlemsforslag om nordiske banktjenester i realtid*, hvor udvalget godkendte forslag til betænkning, som foreslår at Nordisk Råd rekommandere de nordiske regeringer at komme med en redegørelse for dialogen med P27-projektet og hvad, som skal gøres for at tilrettelægge dette og eventuelt andre betalingstjenester i realtid mellem de nordiske lande.

Udvalget behandlede *Medlemsforslag om Norden for 5% biojetbrandstof*, hvor udvalget besluttede at arbejde videre med sagen og invitere eksperter til det kommende møde.

Medlemsforslag om Nordisk højhastighedsbaneplan, hvor udvalget besluttede at arbejde videre med forslaget.

Udvalget godkendte forslaget til betænkning for udvalgsforslaget om *Nordens fremtidige arbejdsmarked*.

Derudover godkendte udvalget forslag til betænkning over *Ett gemensamt nordiskt elektroniskt identifieringssystem*.

Udvalget godkendte ligeledes forslag til betænkning for *Motverkandet av arbetsmarknadskriminalitet i byggsektorn*.

Udvalget behandlede også betænkningen over *Förenkling av processen när man vill använda vårdtjänster i ett annat nordiskt land*, hvor udvalget gav sekretariatet til opgave at skaffe yderligere information om den udfordring, som forslaget adresserede og at skitsere alternative beslutningsmuligheder for udvalget.

Udvalget godkendte desuden forslaget om at der organiseres både tænketank og konference om unge og erhvervsuddannelser/uddannelser og brancheregulerede hindringer. Desuden bevilligede udvalget 75.000 DKK til opgaven.

6.4.3 På temasessionen den 28.-29. juni (digitalt), behandles følgende:

På udvalgsmødet den 28. juni havde udvalget besøg af Linus Eriksson, adm. direktør for Øresundbroen. På mødet præsenterede og diskuterede han de udfordringer, som virksomheden har mødt i løbet af de første 21 år, samt hvilke spørgsmål som er presserende at få afklaret.

Udvalget fik også besøg af Louise Söderlund, adm. direktør, Isaberg Mountain Resort. Hun præsenterede virksomheden og dens udvikling, men også de udfordringer som de står over for, både hvad gælder holdbarhedsperspektivet og de fremtidige udfordringer koblet til globale kriser som fx pandemier.

Desuden gæstede repræsentanter fra LKAB udvalgets møde. Bo Krogvig (direktør for strategiske projekter), Jan Lundgren (logistikchef) samt Magnus Ragneberg (seniormanager for strategisk planering) præsenterede de infrastrukturrelle udfordringer, som KLAB og erhvervslivet i Norge, Sverige og Finland står overfor – koblet til de kommende industriinvesteringer i de nordiske dele af Norden, samt den klimaomstilling vi står overfor i forbindelse med at blive Nordens mest holdbare region.

Udvalget fik også besøg af Svend Søyland, seniorrådgiver ved NEF, som præsenterede NEF's virksomhed generelt, og belyste de forskellige politikforslag, som fremkommer i rapporten om *Nordic Sustainable Aviation*. Dette besøg var i forlængelse af udvalgets arbejde med to medlemsforslag, som behandles i udvalget: *Norden for 5% biojetfuel samt Norden – en fossilfri flygmarknad år 2040*.

På udvalgets møde den 29. juni, blev Nordisk Ministerråds program for energisamarbejdet preliminært præsenteret af afdelingsdirektør Johan Vetlesen fra Olje- og Energidepartementet, som også er medlem af den nordiske embedsmandskomiteé for energi.

Nordisk Ministerråds samarbejdsprogram for arbejdsmarkedet 2022-2024 blev praeliminært præsenteret af Cecilie Bekker Zober, rådgiver i Nordisk Ministerråd.

Udvalget behandlede nyt medlemsforslag om bæredygtig mine- og mineraldrift, hvor udvalget besluttede at arbejde videre med forslaget.

Udvalget behandlede nyt medlemsforslag om hundesmuggling og besluttede at sende forslaget i høring hos relevante parter.

Udvalget behandlede nyt medlemsforslag om at styrke de nordiske grensekomitéer, hvor udvalget besluttede at skrive høringsbrev samt inviterer medlemmer fra grenskommittéerne til næste udvalgsmøde.

Udvalget behandlede nyt *Medlemsforslag om fossilfri flygmarknad år 2040*, og besluttede, at forslaget skulle skrives sammen med et eksisterende medlemsforslag

om 5% biojetbrændstof.

Udvalget godkendte forslag til betænkning om nordisk højhastighedstog.

Udvalget godkendte forslag til betænkning over svar på Rek. 9/2020 om Nordisk Ministerråds samarbejdsprogram for regional udvikling og planlægning. Udvalget behandlede svar på remiss om *Medlemsforslag om hästnäringen i Norden*, og besluttede at godkende forslag til betænkning.

Udvalget havde remiss om nordisk vaccineproduktion fra Udvalget for velfærd i Norden. Udvalget besluttede at planlægge et fællesmøde om velfærd og invitere eksperter til diskussion.

Udvalget havde også remiss fra Udvalget for et holdbart Norden, hvor udvalget tilsluttede sig sekretariatets forslag til høringssvar. Udvalget havde også remiss fra præsidiets og stillede sig ligeledes bag om sekretariatets forslag til høringssvar.

Udvalget behandlede svar på en række skriftlige spørgsmål, herunder statsstøttergelterne i Norden, grænsehindringer som er opstået som følge af pandemien, nordisk Coronapas og grænsependlernes økonomiske kompensation.

Udvalget havde desuden første diskussion af udkastet til Nordisk Ministerråds budget 2022.

6.4.4 På septembermødet den 7. september (digitalt) behandlede følgende:

På udvalgsmødet godkendte udvalget forslag til betænkning om forenkling af processen, når man vil anvende plejeydelser i et andet nordisk land samt betænkningen over bæredygtig nordisk mine- og mineraldrift.

Udvalget behandlede også betænkningen over de sammenslåede *Medlemsforslag om Norden for 5% biojetfuel og fossilfrit flygmarknad 2040*, hvor udvalget venter med at godkende betænkningen til udvalgsmødet på sessionen.

Udvalget godkendte forslag til betænkning over svar på Rek. 14/2020 om *ökad kontroll av fartyg i nordiska hamnar gällande alkoholtester och säkerhet ombord*, samt Rek. 13/2020 om *afskaffande av tidsomställning i nordiska länder*, og derudover også betænkningen over svar på Rek. 15/2020 om *nattåg i Norden*.

Udvalget godkendte også Udvalget for et Holdbart Nordens betænkningen over Rek. 1/2021 over *Nordisk Ministerrådsforslag FJLS samarbejdsprogram 2021-2024*. Udvalget havde tidligere sendt reform af de nordiske personnumre i høring og anså efter fremlæggelse af høringssvarerne, at sagen var slutbehandlet.

Udvalget behandlede hhv. *Ministerrådsforslag om Nordisk Ministerråds program for energisamarbejdet* samt *Nordisk Ministerråds samarbejdsprogram for arbejdsmarkedet 2022-2024*. Udvalget udtrykte, at de ikke kunne stille sig bag programmet for energisamarbejdet, som blev præsenteret af Lisbeth Nielsen, seniorrådgiver med Nordisk Ministerråds sekretariat, og Nordisk Frihed reserverede sig. Udvalget godkendte dog samarbejdsprogrammet for arbejdsmarkedet, som blev præsenteret af Louise Svensson og Jens Oldgard, seniorrådgivere, Nordisk Ministerråds sekretariat.

Udvalget begyndte også den indledende behandling af de langsigtede budgetprioriteringer for Nordisk Ministerråds budget 2023 samt første indledende

behandling af udvalgets prioriteringer for virksomhedsåret 2022.

6.4.5 På udvalgmødet under sessionen 2. november (fysisk) behandlede følgende:

Udvalget havde besøg af repræsentanter fra de nordiske grænsekomitéer. På mødet deltog Cecilia Nilsson (Svinesundskomiteen), Paula Mikkola (Nordkalottrådet) og Tue David Bak (Greater Copenhagen), som præsenterede deres arbejde.

På mødet deltog også Arne Flåøyen (direktør for NordForsk), som gav en præsentation af NordForsks virksomhed med særligt fokus på udvalgets arbejdsområde.

I forlængelse af projektet om tænketankene besøgte Jakob Rasborg (adm. direktør for Resonans Nordic) udvalget og gav en præsentation samt status for arbejdet med tænketankene.

Udvalget behandlede to nye *Medlemsforslag om hhv. Hållbar godstransport og Erkänna digitala körkort inom Norden*. Udvalget besluttede at arbejde videre med begge medlemsforslag. Udvalget godkendte *Betænkningen for Det nordiske energipolitiske samarbejdsprogram 2022-2024* samt *Betænkningen om Vätgas i Norden*. Derudover ønskede udvalget at sende et skriftligt spørgsmål til de nordiske landes regeringer angående EU's CO₂-grænsetilpasningsmekanisme.

6.4.6 Politisk dialog

Förfrågan gällande politisk dialog vid kommande utskottsmöte med relevant minister gällande rekommendation om *Arktisk turistklynge A1778* sändes den 12 juli från sekretariatet till den norska och finska delegationen. Finlands näringsminister Mika Lintilä tackade ja till att delta i mötet via länk. Då sessionens möten endast kunde avhållas fysiskt på grund av de tekniska resurser som Christiansborg kunde erbjuda kopplat till tolkning fick mötet ställas in. Sekretariatet arbetar på att få till stånd en politisk dialog under våren 2022.

6.4.7 Sommermødet 2021

Grundet COVID-19 pandemien havde udvalget ikke nogen fysiske sommermøder. Sommermøderne blev "erstattet" af den digitale temasession, men sekretariatet havde planlagt en række virtuelle studiebesøg for at gøre møderne mere levende i stil med de normale sommermøder.

Fra besøg hos Nordic Energy Research: Kommittéen mener at adgang til vedvarende energi bliver afgørende i den grønne omstilling

Foto: Iris

Fra besøg hos NordForsk: Flere møder modstand i nationale regler, når de vil finansiere forskning i Norden og overføre penge til NordForsk.

Foto: vf.dk

7. Nordisk Råds kontrolkomite

Nordisk Råds kontrolkomité har ifølge Nordisk Råds forretningsorden følgende opgaver:

Kontrolkomiteen udfører den parlamentariske kontrol med det arbejde, der finansieres af fælles nordiske midler samt anden kontrol som plenarforsamlingen træffer beslutning om (§6).

Kontrolkomiteen kan afgive udtalelse til Præsidiet om tolkning af Helsingforsaftalen, andre aftaler om nordisk samarbejde, denne forretningsorden samt andre interne bestemmelser (§46).

7.1 Kontrolkomitéens sammensætning i november 2021:

- Per-Arne Håkasson (S), ordfører Sverige (fra september 2021)
- Ruth Marie Grung (S), ordfører Norge (indtil september 2021)
- Maria Stockhaus (M), viceordfører, Sverige
- Ole André Myhrvold (Sp), Norge (indtil september 2021)
- Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG), Island (indtil september 2021)
- Kaisa Juuso (Saf), Finland
- Anders Kronborg (S), Danmark

Kontrolkomiteen har i løbet af 2021 holdt fem møder (26. januar, 13. april, 1. juli, 7. september og 1. november).

Til forskel fra fagudvalgene har medlemmerne i kontrolkomitéen personlige suppleanter.

7.2 Institutionsbesøg

Siden 2011 har kontrolkomitéen gennemført regelmæssige kontrolbesøg i de nordiske institutioner, som modtager støtte fra Nordisk Ministerråd. Formålet med besøgene er at belyse den nordiske nytte, som institutionen bidrager til. Efter besøgene udarbejdes en rapport, som sendes til institutionen, Nordisk Ministerråd og det udvalg i Nordisk Råd, som dækker institutionens område, samt til Nordisk Råds Præsidium.

I 2021 har det ikke været muligt at gennemføre fysiske institutionsbesøg, men komiteen har valgt at gennemføre en dialog med de nordiske institutioner gennem digitale "besøg".

I 2021 blev der holdt dialogmøder med følgende nordiske Institutioner: NordForsk, Nordisk Energiforskning og Nordic Innovation. Flere besøg var planlagt, men blev aflyst da kontrolkomitéen ikke kunne stille med et beslutningsdygtigt deltagerantal.

7.2.1 NordForsk

Fra rapporten fra besøget citeres følgende udfordring, som kontrolkomitéen noterede sig:

Då Nordforsk har börjat att utveckla utlysningar tillsammans med nya aktörer, upplever man att projektadministrationen har blivit mer omfattande, i första hand för projektledarna, men också för NordForsk. Flera av de nationella finansiärerna av forskning och innovation i Norden kan inte delta i forskningsprojekt genom att föra över pengar till Nordforsk på grund av nationella regelverk. Detta bör ses som ett gränshinder för utvecklingen av det nordiska forskningssamarbetet. Dessa problem har sammanställts i ett brev som skickats till nationella beslutsfattare.

7.2.2 Nordisk Energiforskning

Fra rapporten fra besøget citeres følgende udfordring, som kontrolkomitéen noterede sig:

Kontrollkommittén menar att tillgången til förnybar energi blir avgörande i den gröna omställningen och att de nordiska länderna är betydande energinationer. Energi är ett område som förändras fort. Därför blir det viktigt att ha en god balans mellan nationalpolitik och nordiskt samarbete för att möta utfordringarna och möjligheterna inom energiområdet på ett offensivt sätt.

Årsrapporten är bra med beskrivning av mål och resultatmål. Kommande årsrapporter kan dock bli bättre när det gäller att beskriva den nordiska nyttan.

7.2.3 Nordic Innovation

Fra rapporten fra besøget citeres følgende udfordring, som kontrolkomitéen noterede sig:

Kontrollkommittén påpekade vikten av att synliggöra nordiskt mervärde i årsredovisningen. Det kommer Nordic Innovation att ha med i kommande årsrapporter. I övrigt finner Kontrollkommittén att Nordic Innovation fyller en viktig funktion som en väsentlig aktör i nordiska sammanhang genom att överföra kunskap om innovation ock skapa flera hållbara arbetsplatser.

7.3 Øvrige opgaver

Kontrolkomiteen har i 2020 gennemført/afsluttet fire granskninger:

Gennemgang af rådsdirektørens mandat i forhold til ansættelser i rådssekretariatet

Konklusionen blev: Kontrolkomitéen opfordrer Nordisk Råds præsidium til at lave en revision og dertil hørende konsekvensrettelser, for at der sikres en klar og tydelig arbejdsdeling mellem Nordisk Råds præsidium og Nordisk Råds direktør samt et tydeligt mandat for direktøren, i:

- Nordisk Råds Forretningsorden
- Nordisk Råds Økonomireglement
- Instrukser for Nordisk Råds sekretariat

Gennemgang af regler for parti- og mandatstøtte

Konklusionen blev en række anbefalinger til sekretariatet i forbindelse med administrationen af støtten:

- Udfærdigelse af en regnskabsskabelon eller krav om faste poster for at sikre sammenlignelighed
- Opfølgning fra sekretariatets side på krav om en egenkapital på max 30 procent af bevilling
- Revision af regler for partistøtte, således at der kan kræves tilbagebetaling af ubrugte midler ud over 30 procent af samlet bevilling
- Opfølgning fra sekretariatets side af, at de journaliserede regnskaber er underskrevne, jf. reglerne for parti- og mandatstøtte.

Spørgeundersøgelse blandt de nordiske institutioner

Der blev stillet spørgsmål til alle de nordiske institutioner om, hvordan de sikrer, at de når ud i forhold til deres opdrag (jf. bevillingsbrev), og hvordan de måler deres gennemslagskraft, samt hvordan pandemien har påvirket deres arbejde.

Konklusionerne herfra er i korthed sammenfattet således:

- De fleste institutioner har formuleret kommunikationsplaner for, hvordan de når ud til deres interessenter, men strategierne adskiller sig med hensyn til

- målgruppe og virksomhed. Digitale værktøjer, som fx hjemmesider og sociale medier, dominerer, når det gælder om at komme ud til offentligheden.
- Institutionerne måler gennemslagskraft både kvantitativt (løbende) og kvalitativt (samlede undersøgelser). Gennemslagskraft måles også på optræden i pressen, henvisninger i politiske forarbejder samt borgernes reaktioner på længere sigt.
 - Pandemien har ført til øget digitalisering for samtlige institutioner. Det har medført både positive og negative konsekvenser for deltagelse, organisering og ressourcer. Det har også stillet større krav til institutionernes omsorg for deres medarbejderes fysiske og psykiske sundhed.

7.3.1 Undersøgelse af hvordan dialogen mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd fungerer

Kontrolkomiteen har bestilt en granskning hos en ekstern konsulent med følgende opdrag:

Fra og med januar 2016 har der været en overenskomst mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd om at have såkaldt "politisk dialog" i de tilfælde, hvor Nordisk Råd ikke er tilfredse med svaret på en rekommandation. Et antal politiske dialoger er nu afholdt i mange forskellige former. Kontrolkommittéen ønsker at granske, hvilke former som opleves som konstruktive og resultatgivende samt om fænomenet "politisk dialog" opfylder sit tiltænkte formål. Samtidig ønsker kontrolkomiteen en opfølgning på Catarina Peters rapport fra 2011 *En utredning om genomförandet av Nordiska rådets beslut* for at granske, i hvilken grad de senere års rekommandationer er blevet fulgt op af Nordisk Ministerråd.

Konklusionen fra rapporten var, at kun en fjerdedel af rekommandationerne havde resulteret i afgørende eller stor påvirkning på Nordisk Ministerråd.

Rapporten er skrevet færdig og forelagt kontrolkomiteen – rapportens hovedanbefalinger (uden underanbefalinger) lyder således:

1. Adressér sårbarhederne i Nordisk Råds struktur og opbygning og sæt ind med systematik og struktur i forhold til vidensdeling, metoder og virkemidler, som bidrager til en samlet styrkelse af den kollektive og institutionelle hukommelse.
2. Undersøg rammerne og mulighederne for at holde fast i en øget anvendelse af digitale mødeformer, som er opstået som følge af pandemien.
3. Genbesøg spørgsmålet om det nordiske samarbejdes natur og etabler en løbende dialog herom i alle dele af Nordisk Råd.
4. Gennemgå Nordisk Råds kommunikation, information og dokumentation med henblik på at finde løsninger, der sikrer en større åbenhed og klarhed om Nordisk Råds arbejde.
5. Fasthold og styrk det politiske fokus i arbejdet med rekommandationer og politisk dialog.
6. Genbesøg Catarina Peters anbefalinger og bring dem ind i arbejdet på ny.
7. Etabler en fast og årlig mekanisme for opfølgning og fortsat udvikling af arbejdet i Nordisk Råd og genoptag en dialog med Nordisk Ministerråd om en gensidig og kontinuerlig indsats for at styrke relationen og arbejdet.

7.3.2 Institutionernes årsrapporter

Komitéen har som tidligere år gennemgået årsrapporterne fra de nordiske institutioner, som er knyttet til Nordisk Ministerråd. Totalt handler det om 12 institutioner. Det generelle indtryk er, at institutionerne totalt set fungerer godt, og at de når de mål, som indgår i resultatkontrakterne fra Nordisk Ministerråd.

7.3.3 Årlige bevillingsbreve

Som sædvanlig udarbejder Nordisk Ministerråd bevillingsbreve til sine institutioner. Formålet med bevillingsbrevene er at skabe et bedre overblik over virksomheden i de forskellige institutioner, og at bidrage til større transparens og bedre mulighed for at udøve en parlamentarisk kontrol. Kontrolkomitéen har fået præsenteret samtlige bevillingsbreve.

7.4 Rigsrevisionens rapporter

Kontrolkomitéen har på sine møder i september og november gennemgået den danske Rigsrevisions rapporter om Nordisk Ministerråd, Nordisk Råd og Nordisk Kulturfond. Det er komitéens opgave at forberede behandlingen af regnskaberne ved Nordisk Råds session.

7.4.1 Nordisk Ministerråd

Rigsrevisionen i Danmark har afleveret sin beretning om Nordisk Ministerråds regnskab for 2020.

Kontrolkomiteen bemærker i sin betænkning, at Rigsrevisionen anser årsregnskabet for at give et retvisende billede af aktiver, passiver og finansielle stilling.

Kontrolkomitéen genfremsætter sin bemærkning om, at det er stærkt kritisabelt, at Nordisk Ministerråd fortsat ikke har kontrol over økonomien knyttet til projekterne. Kontrolkomiteen har i flere år stillet spørgsmål til forvaltningen af projekter i Nordisk Ministerråd. Kritikken, som Rigsrevisionen retter mod projektstyringen viser, at problemerne med projekterne går forud for implementeringen af nyt regnskabssystem i Nordisk Ministerråd.

Kontrolkomitéen noterer sig Rigsrevisionens anbefalinger om, at Nordisk Ministerråd:

- Afklarer alle påpegede fejl og problemstillinger, så disse ikke bliver overført til regnskabsåret 2021.
- Iværksætter en gennemgribende gennemgang af forretningsgange og processer og får udarbejdet kontroller, som fremadrettet sikrer, at ovenstående problemstillinger ikke videreføres i fremtidige regnskabsperioder.

Kontrolkomitéen ser med stor alvor på Rigsrevisionens mange kritikpunkter af Nordisk Ministerråds mange tilfælde af væsentlige mangler i forretningsgange og interne kontroller. Kontrolkomitéen har valgt at bede Nordisk Ministerråd om at få udarbejdet en handlingsplan med angivelse af tid for opfølgning på hvert enkelt kritikpunkt, som fremgår i Rigsrevisionens beretning. Denne handlingsplan er Nordisk

Ministerråd blevet bedt om at oversende til kontrolkomitéen umiddelbart efter sessionen 2021.

7.4.2 Nordisk Råd

Rigsrevisionen i Danmark har gennemgået Nordisk Råds regnskab for 2020. Kontrolkomiteen konstaterer, at Rigsrevisionen konkluderer, at årsregnskabet 2020 giver et retvisende billede af aktiver, passiver og finansiell stilling, og at årsregnskabet vil blive forsynet med en revisionspåtegning uden forbehold og fremhævelser.

Kontrolkomitéen konstaterer, at Rigsrevisionen vurderer, at anvendelsen af midler er i overensstemmelse med gældende regler, regnskabsprincipper og beslutninger om disponeringer, og at forvaltninger vurderes at være i orden.

Kontrolkomitéen noterer sig Rigsrevisionens anbefalinger om at Nordisk Råd:

i samarbejde med Nordisk Ministerråd generelt sikrer sig, at der bliver ryddet op i fejl og problemstillinger for 2020, da de ellers vil blive videreført til regnskabsåret 2021.

i samarbejde med Nordisk Ministerråd gennemgår de relevante forretningsgange og processer og udarbejder kontroller, som fremadrettet sikrer, at ovenstående problemstillinger ikke videreføres i fremtidige regnskabsperioder.

Kontrolkomitéen vil som i sidste års betænkning understrege, at Nordisk Råd har et selvstændigt ansvar for at sikre gode rutiner og sikkerhed ved regnskabsføringen. Selv om regnskabsføringen sker i regi af Nordisk Ministerråd, er Nordisk Råd ikke fritaget fra ansvar.

7.4.3 Nordisk Kulturfond

Rigsrevisionen i Danmark har gennemgået Nordisk Kulturfonds regnskab for 2020. Kontrolkomiteen konstaterer, at Rigsrevisionen konkluderer, at årsregnskabet 2020 giver et retvisende billede af aktiver, passiver og finansielle stilling, og at årsregnskabet vil blive forsynet med en revisionspåtegning uden forbehold og fremhævelser.

Kontrolkomiteen konstaterer, at Rigsrevisionen vurderer, at anvendelsen af midler er i overensstemmelse med gældende regler, regnskabsprincipper og beslutninger om disponeringer, og at forvaltninger vurderes at være i orden.

Kontrolkomiteen noterer sig Rigsrevisionens anbefalinger om, at Nordisk Kulturfond:

I samarbejde med Nordisk Ministerråd generelt sikrer sig, at der bliver ryddet op i de ovennævnte fejl og problemstillinger for 2020, da de ellers vil blive videreført til regnskabsåret 2021.

I samarbejde med Nordisk Ministerråd gennemgår de relevante forretningsgange og processer og udarbejder kontroller, som fremadrettet sikrer, at ovenstående problemstillinger ikke videreføres i fremtidige regnskabsperioder.

**Jorodd Asphjell från den
socialdemokratiska gruppen är
ordförande för valkommittén**

Foto: Magnus Fröderberg /
norden.org

8. Valkommittén

Valkommittén består av sju medlemmar. Alla partigrupper är representerade och valkommittén väljer själv ordförande och vice ordförande.

På bakgrund av partigruppernas nomineringar, samt medlemmar som inte tillhör någon partigrupp, framlägger valkommittén förslag till val, som företas av plenarförsamlingen. Delegationerna nominerar president och vicepresident samt medlemmar till Den Nordiska Investeringsbankens kontrollkommitté och styrelsemedlemmar i Nordiska kulturfonden. Fram till 31 december 2021 nominerade delegationerna även medlemmar till Nordiska rådets kontrollkommitté.

Vid behov för fyllnadsval mellan sessionerna framlägger valkommittén förslag till dessa för presidiet. Valkommittén lägger fram dessa förslag med hänsyn tagen till könsmässig och nationell balans.

8.1 Valkommitténs medlemmar 2021

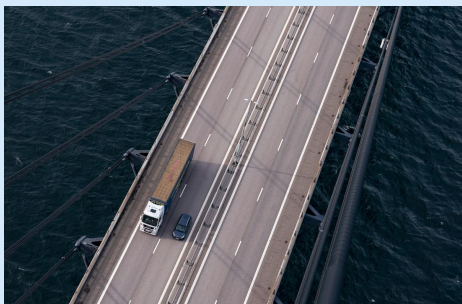
- Jorodd Asphjell (A), Den socialdemokratiska gruppen, Norge, ordförande
- Pyry Niemi (S), Den socialdemokratiska gruppen, Sverige (jan–sept)
- Lars Mejern Larsson (S), Den socialdemokratiska gruppen, Sverige (okt–dec)
- Heidi Greni (Sp), Mittengruppen, Norge
- Arman Teimouri (L), Mittengruppen, Sverige, vice ordförande
- Norunn Tveiten Benestad (H), Den konservative Gruppe, Norge (jan–okt)
- Pål Jonsson (M), Den konservativa gruppen, Sverige (nov–dec)
- Christian Juhl (EL), Nordisk grön vänster, Danmark,
- Angelika Bengtsson (SD), Nordisk frihet, Sverige

8.2 Valkommitténs möten 2021

- 26 januari i Köpenhamn
- 7 september, virtuellt
- 1 november i Köpenhamn

8.3 Valkommitténs förslag till fyllnadsval, godkända i skriftlig procedur:

- 5 januari, efter ändringar i de danska, isländska och norska delegationerna
- 10 mars, efter ändringar i den danska delegationen
- 19 mars, efter ändringar i den svenska delegationen
- 1 juni, efter ändringar i de grönländska och danska delegationerna
- 19 augusti, efter ändringar i den finska delegationen
- 11 oktober, efter ändringar i de svenska, grönländska och danska delegationerna
- 29 oktober, efter val i Norge och ändringar i den svenska, finska och grönländska delegationerna
- 1 december, efter val i Island och ändringar i de finska och norska delegationerna

På Gränshindergruppens möten 2021 har man bl.a. behandlat revideringen av Öresundsavtalet

Foto: Johan Nilsson / Öresundsbron

Efter Corona-pandemin blev gränspendlare beskattade för ofrivilligt hemarbete i det land de var bosatta i

Foto: Ritzau / Scanpix

9. Gränshindergruppen

9.1 Inledning

Inför 2021 var det planerat att öka fokus på gränshinder i enlighet med presidentskapsprogrammet och ambitionen att uppgradera Gränshindergruppens arbete genom att utöka resurserna och anställa en seniorrådgivare på heltid.

Under årets första månader utvecklades en arbetsplan utifrån uppgraderingen av gränshinderarbetet på Nordiska rådet och hur det parlamentariska gränshinderarbetet skulle utvecklas och effektiviseras. Vid Gränshindergruppens möte 14 april 2021 godkändes arbetsplanen.

I mars 2021 beslutade man att möjligheten för att skapa en tjänst, för att stärka upp gränshinderarbetet, inte var möjligt då det inte fanns ett tillräckligt starkt ekonomiskt underlag för att långsiktigt finansiera en gränshindertjänst. Detta betyder att resurserna för gränshinderarbetet blev det samma som tidigare år.

Med rådande resurser har Gränshindergruppens sekretariat tillsammans med ordförande och Gränshinderrådets sekretariat försökt att följa arbetsplanens intentioner.

9.2 Gränshindergruppens arbetsområden och möten

Gränshindergruppens arbete ska bidra till det nordiska samarbetet genom att sätta nordiska mobilitetsfrågor på den nationella agendan i samtliga nordiska parlament i syfte att skapa de främsta förutsättningarna för medborgare och företag i Norden att fritt röra sig mellan de nordiska länderna.

Gränshindergruppen har som utgångspunkt valt att arbeta med samma prioriterade gränshinder som Nordiska ministerrådets Gränshinderråd men kan även driva de gränshinder som avslutats då man fått besked av berörd minister om att hindret

inte kommer att lösas. Därutöver kan gränshinder som identifierats i respektive utskott i Nordiska rådet också kopplas till Gränshindergruppens arbete.

Gränshindergruppen har under året haft ett fysiskt möte den 3 november där Gränshinderrådet inviterades. Där en status och en diskussion om samarbetet mellan Gränshindergruppen och Gränshinderrådet gavs. De gränsregionala informationstjänsterna presenterade Ditt gränsproblem - ett digitalt inrapporteringsverktyg för invånare och företag i gränsregionerna och Resonans Nordic gav en status på arbetet med tankesmedjorna gällande yrkesutbildning och erkännande av branschreglerade yrkeskvalifikationer.

Dessutom har Gränshindergruppen avhållit tre egna virtuella möten, 1 februari, 14 april samt 9 september samt ett gemensamt virtuellt möte med Gränshinderrådet som avhölls den 20 maj.

Den 1 februari valde Gränshindergruppen vilka hinder de önskade att prioritera samt diskuterade förslaget om ett toppmöte under sessionen med statsministrarna kopplat till pandemin.

Vid mötet den 14 april godkände Gränshindergruppen arbetsplanen samt vilka hinder man ville sätta särskilt fokus på under 2021 samt en rapport från Gränshinderrådets kickoffmöte där deras arbetsplan godkänkts.

Vid septembermötet den 9 september genomgicks en status över Gränshinderrådets och Gränshindergruppens gemensamma prioriterade hinder samt planen för uppstarten av tvärgrupperna under hösten samt beslut om att prioritera hindret gällande revidering av det nordiska skatteavtalet.

Vid samtliga möten har Gränshinderrådets arbete och COVID-19-rapporter presenterats av Gränshinderrådets sekretariat.

Den 20 maj hölls ett gemensamt virtuellt möte med Gränshinderrådet. Vid detta möte presenterades de gemensamma prioriterade gränshindren och planen för tvärgruppssamarbetet. Vid mötet presenterade Magnus Gissler NFS, Nordens fackliga samorganisation, sitt arbete gällande Covid-störningar, Jan-Erik Enestam gav en presentation av sitt uppdrag gällande Nordiska ministerrådets strategiska genomlysning för att tillvarata lärdomar av coronapandemin, stärka samverkan under kristider och värna integrationen i Norden och Fredrik Lundgren gav en presentation av gränshinder som uppstår inom skatteområdet för ofrivilligt hemarbete för gränspendlare under pandemin.

Utöver de ordinarie mötena har ordförandena i Utskottet för tillväxt och utveckling, Gränshindergruppen och Gränshinderrådet träffats regelbundet tillsammans med respektive sekretariat under 2021 för att informera, samordna, koordinera och avklara respektive organisations arbete utifrån prioriterade gränshinder, aktiviteter och samarbete.

Gränshindergruppen har tillsammans med Gränshinderrådet påbörjat arbetet med tvärgrupper/fokusgrupper som består av relevanta medlemmar från respektive grupp vars syfte är att koordinera sina insatser nationellt inom särskilda prioriterade gränshinder. Sex tvärgrupper har bildats. Tvärgruppen gällande revidering av det nordiska skatteavtalet och registreringskrav för utländska arbetsgivare vars anställda utför arbete i Sverige har påbörjats och övriga tvärgrupper planeras.

9.3 Gränshindergruppens sammansättning

Gränshindergruppen består av 14 nordiska parlamentariker och är representerade i samtliga nordiska parlament och som medlem i Gränshindergruppen företräder de samtliga nordiska medborgare och företag som lever och verkar i Norden

Gränshindergruppen har under året bestått av mellan en till tre parlamentariker från respektive utskott/presidie samt representanter från delegationer och partigrupper.

Gränshindergruppen har från början av året bestått av följande personer.

Lulu Ranne (ordförande, Nordisk frihet, FI), Kjell-Arne Ottosson (Mittengruppen, SE), Linda Modig (Mittengruppen, SE), Edmund Joensen (Mittengruppen, FO), Heli Järvinen (Mittengruppen, FI), Pyry Niemi (Den socialdemokratiska gruppen, SE), Eva Lindh (Den socialdemokratiska gruppen, SE), Stein Erik Lauvås (Den socialdemokratiska gruppen, NOR), Ingalill Olsen (Den socialdemokratiska gruppen, NOR), Henrik Møller (Den socialdemokratiska gruppen, DK), Vilhjálmur Árnason (Den konservativa gruppen, ISL), Wille Valve (Den konservativa gruppen, AX), Steinunn Þóra Árnadóttir (Nordisk grön vänster, ISL), Sofia Geisler (Nordisk grön vänster, GL).

9.4 Gränshindergruppens prioriteringar/teman

På grund av covid-19-pandemin har Gränshindergruppens arbete under året påverkats av det nya fokus som de framväxande gränsbarriärer som pandemin har orsakat. Utöver pandemins nytillkomna störningar/hinder har även andra gränshinder prioriterats i Gränshindergruppen.

Vid Gränshindersgruppens möten har följande ärenden behandlats under året:

- Revidering av det nordiska skatteavtalet och öresundsavtalet
- Erkännande av yrkeskvalifikationer
- COVID-19 – gränshinder/störningar under Coronakrisen
 - Beskattning för gränspendlare vid ofrivilligt hemarbete i bosättningslandet
 - Registreringskrav för utländska arbetsgivare vars anställda utför arbete i Sverige (i form av arbetsgivarregistrering och/eller intyg om skattebefrielse)
 - Barn och umgängesrätt i förhållande till delad vårdnad när föräldrarna bor i olika nordiska länder

Därutöver har följande fyra hinder prioriterats:

9.4.1 Fyra gränshinder som varit prioriterade hinder sedan 2014

1. Rätt till tjänstledighet för politiskt uppdrag vid arbete i annat nordiskt land.
2. Ersättning för patientresa mellan Norge och Finland/Sverige
3. Erkännande av färöiska körkort (angående Finland)
4. Man kan inte få närståendepenning om inte både vårdare och den sjuke är försäkrade i Sverige.

Flertalet av dessa hinder/störningar, ovan, är också prioriterade av Gränshinderrådet och ingår i samarbetet och arbetet koordineras mellan

sekretariaten.

Större insatser har påbörjats gällande erkännande av branschreglerade yrkeskvalifikationer och yrkesutbildningar där tankesmedjor med deltagande från arbetsmarknadens parter, utbildningsinstitutioner samt representanter för de unga i Norden påbörjats. Tankesmedjorna finansieras av presidiet, utskottet för kunskap och kultur, utskottet för tillväxt och utveckling samt Gränshinderrådet.

Tvärgruppen för revidering av det nordiska skatteavtalet diskuterar möjligheten att finansiera ett liknande projekt.

Därutöver har Gränshindergruppen prioriterat följande hinder/störningar från Gränshinderrådets övriga prioriterade hinder:

9.4.2 Temaområden

- Digitala verktyg för att kommunicera med det offentliga fungerar inte över de nordiska gränserna 17-010
- Gränsregional statistik
- Transportministerråd

COVID-relaterade

- Personer som arbetspendlar mellan två nordiska länder, på grund av COVID-19
- restriktioner, behandlas olika än de arbetskollegor som bor och arbetar i samma land.
- Tydlig och uppdaterad information från myndigheterna till de som verkar över en nordisk gräns.
- Rätten till svensk a-kassa efter permittering för de personer som arbetar i ett annat nordiskt land

Relaterade till biståndskonventionens arbete

- Samordningsnummer till utländska fritidshusägare i Sverige 14-160 DK/SE
- Flytt för institutionaliserade personer 14-104 DK Biståndskonventionen
- Personlig assistent vid flytt 14-124 NO Biståndskonventionen
- Färdtjänst för funktionshindrade 14-136 NO Biståndskonventionen

9.4.3 Uppnådda resultat

Gränshindergruppen har under 2021 i första hand följt och arbetat med de gränshinder som Nordiska ministerrådets Gränshinderråd arbetat med. Fokus under 2021 har bland annat legat på ett urval av de temaområden som Gränshinderrådet valt att prioritera samt de prioriterade gränshinder som fortfarande är olösta från 2014-2016 i syfte att påskynda ett beslut/lösning. Dessutom har Gränshindergruppen även fokuserat på ett urval av de gränshinder/störningar som Gränshinderrådet har identifierat och arbetat med till följd av covid-19-pandemin.

Utifrån Gränshindergruppens nya arbetsplan och de resurser som Gränshindergruppen har haft till rådighet har arbetet fått struktur men resultatet av arbetet är inte på den nivå som man förväntade sig när året påbörjades.

**Bertel Haaarder og Kristina Háfoss
gør klar til den digitale temasession i
2021**

Foto: Nikolaj Bock / norden.org

**NATO's generalsekretær Jens
Stoltenberg var gæstetaler på
sessionen i november**

Foto: Johannes Jansson / norden.org

10. Sessioner

10.1 Digital temasession

Nordisk Råds temasession 2021 blev afviklet den 28.-29. juni som et digitalt møde – oprindeligt var temasessionen planlagt til at finde sted i Oslo.

Med hjælp fra firmaet Copenhagen Streaming og deres studier i København lykkedes det at få afviklet en temasession med plenarforsamling og afstemning – og med professionel afvikling og stærkt fremmøde, lykkedes det med succes at løfte Nordisk Råd ind i den digitale tidsalder.

Temaet for debatten var hybride trusler og cybersikkerhed. I debatten deltog Björn Bjarnason, forfatter af rapporten [Nordic Foreign and Security Policy 2020](#) (Bjarnason-rapporten) og de nordiske ministre med ansvar for beredskab og efterretningstjenester, herunder cybersikkerhed.

Ud over plenarforsamling omfattede det digitale mødeprogram partigruppemøder, udvalgsmøder, komité- og arbejdsgruppemøder samt et digitalt fællesmøde.

10.1.1 Fællesmødets tema var: Fremtidens arbejdsliv – i pandemiens fodspor

I Norden er et felles arbejdsmarked en af de bærende bjælker i samarbeidet. Hvordan styrker vi integreringen af nordisk arbejdsliv? Hvilke udfordringer og muligheder møder nordisk arbejdsliv i det kommende tiår?

Dagsorden for Nordisk Råds temasession 2021

1. Sessionens åbning
2. Kultur i Norden
3. Holdbart Norden

4. Velfærd i Norden
5. Vækst og udvikling i Norden
6. Nordisk Råds interne anliggender
7. Førstebehandling af nye medlemsforslag
8. Hybride trusler og cybersikkerhed
9. Spørgetime med samarbejdsministrene
10. Samfundssikkerhed
11. Sessionens afslutning

10.2 Den 73. session i København

Nordisk Råds 73. session blev afholdt i København fra 1.- 4. november 2021.

Den første mødedag (tirsdag) i plenum indledtes med, at Folketingets formand, Henrik Dam Kristensen, bød Nordisk Råd velkommen til Christiansborg, hvorefter Nordisk Råds præsident, Bertel Harder, åbnede sessionen. Først på dagsorden var udenrigsministrenes redegørelse samt behandling af sager under temaet udenrigspolitik. Herefter fulgte forsvarsministrenes redegørelse og samarbejdsministrenes redegørelse, herunder også en grænsehindringsredegørelse og behandling af Nordisk Ministerråds budget 2022.

Tirsdag aften blev Nordisk Råds priser uddelt i Skuespilhuset i København under overværelse af de mange nominerede, deres ledsagere, Nordisk Råds parlamentarikere, ministre m.fl. Herefter indbød den danske regering alle til reception.

Anden mødedag (onsdag) fortsatte med samarbejdsministrenes fremlæggelse af ligestillingsredegørelse og børn- og ungeredegørelse. Herefter fik Nordisk Råds mange internationale gæster mulighed for at indtage talerstolen. Før frokost blev medlemsforslag under temaet *Samfundssikkerhed i Norden* behandlet, og der var spørgetime med de nordiske samarbejdsministre.

Onsdag eftermiddag gik NATO's generalsekretær, Jens Stoltenberg, på talerstolen med et indlæg om sikkerhedspolitik i verden og i Norden. Gæstetalen blev efterfulgt af en sikkerhedspolitisk debat. Herefter fulgte topmødet med de nordiske regeringsledere under temaet: *Hvad kan vi i Norden lære af Coronakrisen, og hvordan styrker vi samarbejdet fremadrettet.*

Dagens sidste punkt var fremlæggelse af det kommende norske formandskabsprogram i Nordisk Ministerråd.

Torsdag var sidste mødedag og startede tidligt med førstebehandling af nye medlemsforslag efterfulgt af behandling af medlemsforslag, som havde været behandlet i Nordisk Råds fire fagudvalg, og hvorom der skulle træffes endelig afgørelse. Afslutningsvis blev der holdt valg til Nordisk Råds organer og andre tillidsposter i 2022, og Nordisk Råds præsidentskabsprogram for 2022 blev præsenteret. Erkki Tuomioja og Lulu Ranne blev valgt til henholdsvis Nordisk Råds præsident og vicepræsident.

10.2.1 Dagsorden for 73. session København 2021

1. Sessionens åbning
2. Udenrigsministrenes redegørelse
3. Udenrigspolitik
4. Forsvarsministrenes redegørelse
5. Samarbejdsministrenes redegørelser
6. Samarbejdsministrenes forslag
7. Samarbejdsministrenes redegørelser
8. Internationalt samarbejde, indlæg fra gæster
9. Samfundssikkerhed i Norden
10. Spørgetime med samarbejdsministrene
11. International gæstetaler, NATO's generalsekretær, Jens Stoltenberg
12. Gæstetalerdebat
13. Topmøde med statsministrene
14. Norges program i Nordisk Ministerråd 2022
15. Første debat om nye medlemsforslag
16. Velfærd i Norden
17. Arbejdsliv i Norden
18. Vækst og udvikling i Norden
19. Kundskab og kultur i Norden
20. Holdbart Norden
21. Nordisk Råds interne anliggender
22. Nordisk Råds beretninger
23. Valg 2022
24. Finlands program i Nordisk Råd 2022
25. Sessionens afslutning.

**Möte mellan Nordisk rådet och
Västnordiska rådet på sessionen 2021**

Foto: Johannes Jansson / norden.org

11. Västnordiska rådet

Även detta år präglades av pandemin i form av fler digitala möten. Samtidigt har samarbetet förstärkts under året i form av många kontakter och dialoger mellan de båda sekretariaten. I mars avhölls det årliga mötet mellan de två presidierna. Vid mötet i mars beslutades att se över samarbetsavtalen från 2016 mellan de båda råden. Man konstaterade att avtalet i allra högsta grad är funktionellt men att det behövde uppdateras. Sekretariaten fick i uppdrag att återkomma med ett förslag på ett uppdaterat avtal. Nordiska rådets sekretariat var närvarande med deltagelse av Rådsdirektören på Västnordiska rådets årsmöte 31 augusti–1 september på Färöarna.

I samband med Nordiska rådets session i Köpenhamn träffades de båda presidierna för första gången fysiskt på över ett och ett halvt år. I samband med mötet antogs ett nytt samarbetsavtal mellan de båda organisationerna. Det uppdaterade avtalet nämner uttryckligen att organisationerna skall fördjupa sitt internationella samarbete och att de båda sekretariaten skall ha kontinuerlig och nära kontakter.

Det arktiske samarbejde er blandt de tre prioriterte områder i Nordisk Råds internationale strategi 2018-2022

Foto: Unsplash

EU er ligeledes et af de prioriterte områder i Nordisk Råds internationale strategi 2018-2022

Foto: Nikolaj Bock / norden.org

12. Internasjonalt samarbeid samt utenriks-, sikkerhets- og forsvarssamarbeid

Til tross for Covid-19-krisen har også 2021 vært et aktivt år på det internasjonale feltet. Det danske presidentskapet var vertskap for en fysisk forsvarskonferanse i København i september 2021, og det lyktes også å gjennomføre Nordisk råds sesjon fysisk i uke 44 med en rekke internasjonale gjester. Utover dette har det meste av den internasjonale virksomheten foregått digitalt.

Nordisk råds internasjonale arbeid har i stor grad fulgt prioriteringene i Nordisk råds internasjonale strategi 2018-2022. Strategien slår blant annet fast at Nordisk råd vil spille en aktiv rolle i å fremme «nordiske verdier» som demokrati, rettsstat, menneskerettigheter, likeverd, velferdsstat, tillit og åpenhet. Konkret er strategiens føringer blant annet kommet til uttrykk ved at presidentskapet og øvrige medlemmer av presidiet har hatt et fokus på de ovennevnte verdier i taler og innlegg de har fremført i internasjonale fora. Utvalget for Velferd og Presidiet kom også med en oppfordring i forbindelse med Tyrkias uttreden av Istanbulkonvensjonen.

Nordisk råd fortsatte i 2021 sitt arbeid med å styrke Nordisk forsvars- og sikkerhetssamarbeid inkludert sivilt beredskap. Nordisk råd vedtok i 2019 en strategi for samfunnssikkerhet, og presidiet har også i 2021 markert seg aktivt i oppfølgingen av denne, også med koblinger til den pågående Covid-19-krisen. I februar 2020 avholdt Nordisk råd et seminar om oppfølgingen av Bjarnasson-rapporten. Rapporten stod også sentralt på Nordisk råds digitale temasesjon i juni 2021, der hybride trusler og cybersikkerhet var hovedtema for aktualitetsdebatten. Også på Nordisk råds sesjon spilte utenriks- og sikkerhetspolitikk en helt sentral rolle, der årets gjestetaler var NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg.

12.1 Baltisk forsamling

I Nordisk råds internasjonale strategi 2018-2022 fremheves Baltisk forsamling som en av Nordisk råds viktigste partnere. Normalt deltar både utvalgene og presidiet i en rekke møter i regi av Baltisk forsamling. De fysiske møtene ble avlyst grunnet covid-19, men presidentskapet og andre medlemmer har under året deltatt i flere digitale møter med Baltisk forsamling. Baltisk forsamling, Benelux-parlamentet og Nordisk råd avholdt i mai 2021 en digital trilateral konferanse om forsvars- og sikkerhetspolitikk. Gjester fra Baltic Assembly deltok dessuten på temasesjonen og sesjonen. Det årlige møtet mellom presidiene i Baltisk forsamling og Nordisk råd skulle vært avholdt fysisk i Reykjavik i desember 2020, men ble avlyst på kort varsel grunnet den tiltagende covid-19-situasjonen i Europa. Temaene for møtet skulle ha vært sikkerhetspolitikk, situasjonen i Belarus samt fornying av dokumentet for samarbeid mellom Nordisk råd og Baltisk forsamling. Møtet planlegges avholdt i løpet av første halvår 2022, og det er dessuten planer om et møte mellom Baltisk forsamling og Nordisk råd i Reykjavik i 2022 i forbindelse med Nordisk råds septembermøter.

12.2 BSPC, The Baltic Sea Parliamentary Conference (Østersjøparlamentarikerne)

BSPC samler parlamentarikere og sekretariater fra alle landene rundt Østersjøen, og forumet var også i 2021 en viktig plattform for Nordisk råd. I henhold til rotasjonsprinsippet har Norge hatt Nordisk råds hovedplass i BSPC Standing Committee frem til årskonferansen i 2021, hvorpå Danmark overtok. Nordisk råd har i BSPC lagt særlig vekt på demokrati, menneskerettigheter og situasjonen i Belarus. Sveriges presidentskap i BSPC har løftet frem tematikk som i stor grad sammenfaller med Nordisk råds prioriteringer, herunder et sterkt fokus på demokrati og presse- og ytringsfrihet.

12.3 Russland

Nordisk råds årlige studiebesøk for russiske parlamentarikere skulle vært avholdt i Finland i 2021, men ble avlyst grunnet covid-19. Ingen russiske parlamentarikere deltok på Nordisk råds sesjon i København i 2021, og det årlige møtet mellom presidiet og russiske parlamentarikere ble derfor avlyst. Det skal etter planen avholdes et studiebesøk for russiske parlamentarikere på Island i 2022, og i Finland i 2023.

12.4 Arktis

Det arktiske samarbejde er blandt de tre prioriterede områder i Nordisk Råds internationale strategi 2018-2022, og regionens stigende geopolitiske betydning har betonet behovet for samarbejdet med relevante samarbejdspartnere. I den kontekst har Nordisk Råd i 2021 været aktiv i det arktiske parlamentariske samarbejde som observatør i regi af *Conference of Parliamentarians of the Arctic Region (CPAR)*, som mødes hvert andet år. Grundet pandemien blev den forsinkede 14. CPAR konference holdt digitalt den 13.-14. april 2021 (frem for fysisk i Tromsø). På konferencen såvel som i det forberedende organ, *Standing Committee of Parliamentarians of the Arctic Region (SCPAR)*, var Nordisk Råd repræsenteret af præsidiets rapportør for Arktis, Christian Juhl, såvel som sekretariatet. På konferencen blev Aaja Chemnitz (Grønland), valgt som ny formand for SCPAR. Konferenceerklæringen fokuserede på;

- klima, herunder behovet for en handlingsplan og et nyt internationalt polarår om forskning
- bæredygtig udvikling, herunder fokus på SMV'er, finansiering og vedvarende energi,
- befolkningen i Arktis, herunder fokus på ungeinvolvering, sundhed, mobilitet og oprindelige folks rettigheder.

SCPAR besluttede at forlænge Peder Pedersen som generalsekretær frem til næste konference, hvilket er positivt i en nordisk optik, da Peder Pedersen samtidig leder Danmarks delegation til Nordisk Råd. Den 15. arktiske parlamentarikerkonference planlægges afholdt i Nuuk i september 2022 med Folketinget som vært.

Europa-Parlamentet vedtog den 6. oktober 2021 en arktisk rapport, og den 13. oktober 2021 præsenterede EU's Fælles Udenrigstjeneste og Kommissionen EU's reviderede arktiske politik. Fra Nordisk Råd blev det med tilfredshed bemærket, at den nye politik flugter med de synspunkter, som Nordisk Råd fremsendte i høringsprocessen. EU's prioriteringer fastholdes, men rangordenen ændres, således at EU's internationale samarbejde om fred, stabilitet og lavspændingen fremover udgør hovedformålet, imens de øvrige prioriteringer handler om at begrænse og imødegå de klimatiske og miljømæssige forandringer, regionen står overfor samt at bistå med at sikre en bæredygtig forvaltning af ressourcer og bæredygtig vækst i respekt for den arktiske befolkning og oprindelige folk. EU vil desuden åbne kontor i Nuuk. Nordisk Råd noterer sig tillige, at Europa-Parlamentet mener, at Arktis bør have en mere fremtrædende plads i Europa-Parlamentets arbejde, herunder gennem oprettelse af en særligt udpeget interparlamentarisk delegation med særligt ansvar for arktisk samarbejde. Dette flugter med de interparlamentariske relationer oprettet mellem Nordisk Råd og Europa-Parlamentet (se afsnit 6.3 om EU-samarbejdet).

For at understrege vigtigheden af Arktis for Nordisk Råd, deltog Nordisk Råds præsident den 17. juni 2021 i en debat på Folkemødet på Bornholm med titlen: *Arktis, hvad kan Danmark og Norden stille op?* Drøftelserne handlede om den storpolitiske betydning, nye transportveje, et strategisk sikkerhedsområde og om de enorme naturreserver, som står på spil. Foruden præsidenten deltog også Sveriges ambassadør i Danmark, Atlantic Council og Dansk Institut for Internationale Studier.

Nordisk Råds præsidium og udvalget for et holdbart Norden har i efteråret 2021

drøftet Nordisk Ministerråds forslag til et nyt arktisk samarbejdsprogram for 2022-2024. Ministerrådsforslaget blev vedtaget på Nordisk Råds 73. Session, hvor man fra rådets side lagde vægt på:

- at det fremlagte program kommer i fase med de strategiske handlingsprogrammer under *Vores vision 2030*, og at dette vil styrke indsatserne og samspillet med ministerrådets øvrige programmer.
- at programmet bør være med til at styrke initiativer af nordisk nytte, som gennemføres sammen med Arktisk Råd.
- at der er behov for en grundig selektion af ansøgningerne for at sikre, at kun projekter som direkte støtter op om målsætningerne i *Vores vision 2030* og har nordisk nytte udvælges.
- at der er et ønske om, at flere arktiske ungdomsinitiativer støttes.
- at der for mange forskelligartede målsætninger.
- at programmet kan virke som en løftestang for nordiske interesser og finde samklang med de initiativer, som er identificeret i de nordiske landes nationale arktiske strategier.
- at administrationen og den økonomiske styring af projektforvaltningen bør udliciteres til en af de nordiske institutioner for at lette den administrative byrde på ministerrådets sekretariat.

I 2021 blev Nordisk Råd enige om at fremsætte en rekommandation til Nordisk Ministerråd med ønske om, at ministerrådet i 2022 afholder en rundbordskonference om nordisk indspil til EU's arktiske politik, da EU er en væsentlig aktør, og nordisk koordination i forhold til EU er nyttig. Konferencen skal ses som en opfølgning og tillæg til de synspunkter, som Nordisk Råd sendte til EU i en åben høringsproces. Præsidiet betonedede, at det er nyttigt at have en bedre forståelse af fælles nordiske synspunkter på de mangeartede udfordringer, regionen står overfor, men er samtidig opmærksom på national suverænitet, regionale forskelle og synspunkter fra den arktiske lokalbefolkning. Disse synspunkter bør klargøres overfor EU i forbindelse med gennemførelsen af den nyligt vedtagne arktiske politik i EU, blandt andet ved at komme med indspil til aktiviteter, der kan sikre målsætninger, som er både i EU's og nordisk interesse og flugter med gældende målsætninger. Præsidiet fandt, at det vil være nyttigt at have både parlamentarisk deltagelse såvel som nordiske regeringsrepræsentanter fra Arktisk Råd og inviterede eksperter til at belyse udvalgte tematiske spørgsmål, ligesom Færøerne og Grønland skal involveres i rundbordskonferencen. Endelig fremsatte Nordisk Råd ønsket om, at konferencen bør beagte, at det er Ilulissat-erklæringens principper, som danner grundlaget for det arktiske samarbejde.

Nordisk Råds medlemmer var forhindret i at deltage, og derfor fremsendte rådsdirektøren en videohilsen til den russiske konference *XI International Forum Arctic: Today and the Future*, som blev holdt i Skt. Petersborg i december 2021. I paneldebatten om tværregionalt samarbejde lagde Nordisk Råd vægt på, at Arktis er vigtigt for de nordiske lande. Ikke kun af geografiske årsager, da de nordiske stater også er arktiske stater, men tillige fordi Arktis er dybt forankret i den nordiske sjæl, befolkninger, livsstil, kultur, historie – og vores miljø og klima hænger uløseligt sammen. Nordisk Råd rettede fokus på egne drøftelser og det parlamentariske arbejde i CPAR såvel som regeringssamarbejdet i Arktisk Råd, Nordisk Ministerråd og EU. Men også gennem bilateral dialog mellem stater, virksomheder og civilsamfundet, herunder ungdomsorganisationer. Denne interregionale dialog og

samarbejde er afgørende i bestræbelserne på at sikre, at Arktis forbliver et område med lavspænding og fred. Principperne i Ilulissat-erklæringen fra 2008 om fred og stabilitet, bæredygtig udvikling, dialog mellem aktører og fokus på de arktiske folks indflydelse på deres egen udvikling blev desuden fremhævet som kernen i visionerne for den arktiske region. Nordisk Råd betonedede endvidere behovet for et aktivt engagement i at forbedre forståelsen af arktiske forhold, herunder: demografiske udfordringer, arbejdsløshed, velfærdskløfter, uddannelsesmuligheder og digitale udfordringer for at få et bedre billede af de udfordringer, som regionen står over for. Og at identificere og implementere løsninger. Endelig henviste rådet til, at processen med at udvikle Nordisk Råds internationale strategi for den kommende femårige periode startes snart, og at Arktis forventes at fastholdes som en prioritet.

12.5 EU-samarbejdet

EU er et af tre prioriterede områder i Nordisk Råds internationale strategi 2018-2022. Præsidiat har det overordnede ansvar for EU-samarbejdet, herunder de økonomiske rammer og forvaltning af EU-funktionen som ligeligt betjener præsidiat og de fire udvalg. Foruden bistand med konkrete sager af EU-relevans til behandling i rådet, har EU-funktionen i 2021 udarbejdet statusnotater om EU-samarbejdet og relevante EU-beslutninger til brug for både præsidium og udvalg, såvel som deltaget på møderne og redegjort mundtligt for sager af EU-relevans og svaret på spørgsmål fra rådets medlemmer. EU-funktionen holder desuden sekretariatets ledelse og medarbejdere opdateret på relevante udviklinger i EU og aktuelle sager for derigennem at støtte arbejdet i præsidiat og udvalgene. Desuden modtager de nordiske medlemmer af Europa-Parlamentet månedligt nyhedsbreve om Nordisk Råds arbejde og beslutninger. EU-funktionen har desuden sikret nordiske MEP'ers deltagelse i udvalgenes møder og seminarer i 2021.

I 2021 besluttede præsidiat på baggrund af en evaluering af EU-funktionen en mandat-/arbejdsbeskrivelse for EU-funktionen, som skaber overblik over hovedopgaverne og arbejdsfordelingen mellem præsidium og udvalg. Præsidiat godkendte endvidere en samlet arbejdsplan for 2021, som sikrede den ønskede balance med de afsatte ressourcer. For at give Nordisk Råd et overblik af de muligheder, rådet har med hensyn til at påvirke politikudviklingen i EU, godkendte præsidiat i 2021 et notat om emnet. Indholdet redegør for de muligheder, Nordisk Råds præsidium og udvalg kan benytte sig af i arbejdet med at påvirke EU's beslutningsprocesser eller lade sig inspirere af EU's politiske tiltag. På Nordisk Råds 73. session i København i november 2021 besluttede plenarforsamlingen at forlænge EU-funktionen frem til udgangen af 2023.

Hvad angår Præsidiats EU-arbejde, har der i 2021 været fokus på at opbygge tættere relationer til Europa-Parlamentet, efter at Europa-Parlamentet har imødekommet en anmodning om at etablere formelle interparlamentariske relationer. Opnåelsen af tættere relationer med Europa-Parlamentet vil signifikant styrke EU-samarbejdet både for præsidiat, men også for udvalgene som vil have nye kanaler til at påvirke EU-processer. Et første indledende kickoff-møde blev holdt i april 2021 mellem præsidiat og Europa-Parlamentets delegation med ansvar for Norden (DEEA). Det første fysiske møde var berammet til september 2021 i Tórshavn på Færøerne, men beklageligvis meddele DEEA afbud, og mødet er udskudt til februar 2022. Det forventes, at emnerne for drøftelserne forbliver de samme som

aftalt for det aflyste møde i september, nemlig den grønne pagt/klima, konferencen om Europas fremtid, Arktis, europæisk minimumsløn og den nordiske arbejdsmarkedsmodel.

Nordisk Råd gennemførte i marts 2021 tre webinarer med Europa-Parlamentet om hhv. digitalisering, energi og antibiotikaresistens. Webinaret om digitalisering havde fokus på arbejdsmarkedet og distanceundervisning. Webinaret om energi havde fokus på vedvarende energi og EU's el-marked. Webinaret om antimikrobiel resistens havde fokus på fælles tiltag og behovet for en arbejdsplan for at imødegå truslerne fra antimikrobiel resistens. Webinarerne havde foruden Nordisk Råds medlemmer deltagelse af Europa-Parlamentet, Kommissionen, parlamentarikere fra Benelux/Baltic Assembly, nationale nordiske parlamenter samt inviterede eksperter. EU-webinarerne blev streamet, og mere end 300 personer deltog på hvert af webinarerne. Webinarerne gav en god dialog imellem udvalgene og Europa-Parlamentets medlemmer (både nordiske og ikke-nordiske).

Præsidiet har i 2021 videreført samarbejdet med de nationale EU-/internationale udvalg. Formålet med møderne er at drøfte det nordiske parlamentariske samarbejde om EU-spørgsmål og undersøge, hvordan arbejdet mellem EU-udvalgene og Nordisk Råd kan udvikles. Møderne skal tillige medvirke til at sikre, at Nordisk Råds EU-engagement er i linje med landenes nationale prioriteringer og komme med indspil til fremtidige nordiske EU-initiativer. På årets første møde i april redegjorde parterne for deres EU-relaterede aktiviteter, og der blev fremhævet emner af fællesnordisk interesse for fremtidigt samarbejde, herunder forbedret fremtidsøkonomi i relation til *Konferencen om Europas Fremtid*, behovet for yderligere samarbejde i EU om vacciner og antibiotikaresistens, hvor Norden skal føre an gennem det nordiske samarbejde, samt EU's arktiske politik. På årets andet møde i oktober drøftedes mulige nordiske indspil til *Konferencen om Europas Fremtid* (CoFoE), der har til formål at udarbejde en oversigt om, hvordan EU-samarbejdet kan moderniseres. I rammerne for processen er der nemlig lagt op til, at regionale parlamentariske fora – som Nordisk Råd – kan spille en rolle i opgaven med at komme med indspil til fremtidens europæiske samarbejde. Det blev desuden besluttet, at første møde i 2022 skulle omhandle nordiske indspil til gennemførelsen af EU's arktiske politik.

Præsidiet har anmodet Nordisk Ministerråd om årligt at afgive EU-redegørelser på sessionen. Grundet pandemien blev der ikke afgivet en redegørelse om ministerrådets EU-aktiviteter i 2020, og dette blev i stedet gennemført på præsidiets møde i september 2021, hvor Finlands samarbejdsminister aflagde rapport om hovedaktiviteterne og svarede på spørgsmål fra præsidiets medlemmer. Præsidiet har i 2021 besluttet, at man i 2022 går tilbage til den hidtidige ordning med, at EU-redegørelser skal aflægges på rådets årlige sessioner. Dette i form af en skriftlig redegørelse som dermed bliver til et sessionsdokument og er tilgængelig for offentligheden, ligesom det giver samtlige rådets medlemmer mulighed for at stille spørgsmål til ministerrådets regeringsrepræsentant(er).

Præsidiet har i 2021 været orienteret om følgende EU-emner på deres møder:

1. Brexit
2. EU-sanktioner og fordømmelser (særligt Rusland og Belarus)
3. Menneskerettigheder og demokrati
4. EU's sikkerhedsstrategi
5. Konferencen om Europas Fremtid

6. Retsstatsprincippet og rapport
7. EU's genopretnings- og resiliensfacilitet
8. Cybersikkerhed og hybride trusler
9. Et globalt forbundet Europa
10. EU's nye asylagentur
11. Unionens tilstand 2021
12. EU's strategiske fremsynsrapport 2021
13. Ny: EU's arktiske politik og EP's arktiske rapport
14. EU's arbejdsplan 2022.

12.5.1 Udvalgene har i 2021 været orienteret om følgende EU-emner:

Udvalget for Vækst og Udvikling:

1. EU's planlagte CO2-grænsetilpasningsmekanisme
2. EU's emissionshandelssystem
3. Den nye kemikaliestrategi
4. Brexit-implikationer af relevans for udvalget
5. Europæisk år for jernbaner 2021
6. Connecting Europe-faciliteten (støtte til infrastruktur)
7. Invest EU-programmet for strategiske og innovative investeringer
8. Teknologi/kunstig intelligens
9. EU-strategi for Atlanterhavsregionen
10. Skattelovgivning i EU
11. Tidszoner i EU/Norden
12. Det blå EU-kort
13. EU-tiltag for en universaloplader til elektronisk udstyr
14. Europæisk Bauhaus
15. EU's arbejde med erhvervsuddannelse/kvalifikationer.

Udvalget for et Holdbart Norden:

1. Digitalisering til gavn for miljøet
2. Ny: Europæisk klimalovgivning
3. Revision af Århuskonventionen
4. Rettidig omhu for virksomheder skal sikre mod skade på mennesker og planeten
5. Cirkulær økonomi
6. EU's hydrogenstrategi
7. Opladestationer til el-biler
8. Definition af skov i klimakontekst
9. Styrkede regler om miljøansvar
10. EU-programpakken *Fit for 55*
11. Ny: EU skovstrategi
12. Grønne EU-obligationer
13. Luftkvalitet
14. European Youth Event (EYE 2021)
15. EU's arbejde med økocid.

Udvalget for Kundskab og Kultur:

1. Brexit-implikationer på Erasmus+
2. Brexit-implikationer på Horizon Europe
3. Anerkendelse af kvalifikationer
4. Et fælles europæisk uddannelsesområde
5. Nyt EU-kulturprogram
6. Nyt udvidet Erasmus+ program
7. EU's idrætspolitik
8. Ajourføring af strategien for et bedre internet for børn
9. European Year of YOUTH 2022.

Udvalget for Velfærd i Norden:

1. Ligestillingsplan for EU's udenrigspolitik
2. EU-erfaringerne med COVID-19
3. EU's narkotikastrategi 2021-2025
4. EU Sundhedsprogrammet *EU4Health*
5. Pandemiens påvirkning på børn i EU
6. EU COVID-19-certifikat
7. Patenter på vacciner
8. Nyt mandat til EU-agentur om smitsomme sygdomme
9. EU's *Kønshandlingsplan III*
10. Ligeløn, mindsteløn og europæiske ligestillingsuge
11. Europæisk Agentur for Sundhedsberedskab og Reaktion (HERA)
12. E-recept i EU
13. EU's arbejde med mikroplast (i kroppen)
14. Vaccineproduktion i EU.

12.6 Øvrige interparlamentariske kontakter

12.6.1 Storbritannia

Storbritannias parlament stilte med en delegasjon på Nordisk råds sesjon i København under ledelse av Dame Eleanor Fulton Laing (Deputy Speaker of the House of Commons). Hun fremhevet de nære relasjonene mellom Storbritannia og Norden og uttrykte ønske om enda mer samarbeid.

Som en oppfølging av en delegasjonsreise til Skottland i januar 2020 ble det i mars 2021 avholdt et digitalt møte mellom president Bertel Haarder og Skottlands parlamentspresident. I forbindelse med COP26 i Glasgow arrangerte Nordisk råd og Skottlands parlament et felles seminar, og det ble avholdt et møte mellom visepresident Annette Lind og Skottlands parlamentspresident.

12.6.2 Polen

Som en oppfølging av en delegasjonsreise til Polen i mars 2020 deltok Polens senatspresident, Tomasz Grodzki på Nordisk råds sesjon i København 2021. I sin tale til Nordisk råd understreket han at Senatet i Polen, som den viktigste konstitusjonelle opposisjonen, står fast på viktigheten og beskyttelsen av rettsstaten, menneskerettighetene og rettsvesenets uavhengighet. Han minnet om at Polen er mer enn det nåværende styrende parti: «...please remember that Poland is your long-term friend, partner and neighbor and is bigger than the current ruling party».

12.6.3 Benelux

Nordisk råd har et veletablert samarbeid med Benelux-parlamentet og har i 2021 deltatt digitalt på flere av Benelux-parlamentets møter. Det ble avholdt en trilateral konferanse med Baltisk forsamling, Benelux-parlamentet og Nordisk råd i mai 2021. Benelux-parlamentet har tatt initiativ til utarbeidelsen av en felles uttalelse fra de tre organisasjonene om digitalisering som forventes signert i 2022.

Prisutdelningen 2021 hölls i Skuespilhuset i Köpenhamn

Foto: Johannes Jansson / norden.org

Bertel Haarder hälsade alla välkomna till prisutdelningen

Foto: Magnus Fröderberg / norden.org

13. Nordiska rådets priser

Pandemin påverkade arbetet med Nordiska rådets priser även under 2021 och skapade stor osäkerhet under hela året med vilka aktiviteter som kunde genomföras eller ej. Fokus på digitala kampanjer var därför större och de nominerade presenterades vid färre fysiska events även om det populära kringprogrammet vid prisutdelningen kunde genomföras i år. Trots detta har synligheten varit stor med en fortsatt positiv utveckling av antal besök på prissidorna på hemsidan, lästa nyheter samt artiklar i press.

Året startade som vanligt i februari då de nominerade till litteraturpriset offentliggjordes via norden.org, press och sociala medier. Under våren producerades direktsända litteratursamtal med de nominerade som fick stor uppmärksamhet – ett samarbete mellan kommunikationsavdelningen på sekretariatet, Nordisk Kulturkontakt i Helsingfors, Napa på Grönland, Nordens Hus på Island, Nordens Hus på Färöarna samt Nipa på Åland. Festivalen för barn- och ungdomslitteratur i Bologna, Italien ställdes in och de 14 nominerade till barn- och ungdomslitteraturpriset presenterades därför digitalt i slutet av mars. De nominerade till Nordiska rådets musikpris presenterades i juni och under hösten producerades en intervjuserie med de nominerade som framförallt visades på Facebook och YouTube. Under sommaren lättade restriktionerna något så att årets fem nominerade filmer traditionsenligt kunde presenteras vid öppningen av "New Nordic Films" under Den Norske Filmfestivalen i Haugesund i augusti. Avslutningsvis så presenterade miljöpriset ett rekordstort antal inställningar i juni - totalt hade nordborna lämnat in 138 förslag fördelade på 109 initiativ inom årets tema hållbara livsmedelssystem. Av dessa presenterades juryns slutliga sju kandidater i september under demokratifestivalen Fundur fólksins i Island. I september lanserades även kampanjen Den nordiska miljöstafett för att sätta fokus på olika initiativ som arbetar för en hållbar miljö i de nordiska länderna.

Efter stor osäkerhet stod det under hösten klart att både Nordiska rådets session och prisutdelning skulle genomföras i Köpenhamn, under ledning av den danska

delegationen i Nordiska rådet. Nordiska rådets priser 2021 delades ut under en direktsänd prisutdelning från Skuespilhuset i Köpenhamn. Skådespelaren Jakob Oftebro var värd och vinnarna fick ta emot sina priser av H.K.H. Kronprinsessan Mary, skådespelaren David Dencik, tidigare miljöprisvinnaren Selina Juul, kompositören Phillip Faber samt regeringscheferna för Grönland och Färöarna, Múte B. Egede och Bárður á Steig Nielsen. Prisutdelningen producerades i samarbetet med DR och kunde ses i alla de nordiska länderna via SVT, NRK, YLE och RÚV.

13.1 Nordiska rådets litteraturpris 2021

Författaren Niviaq Korneliussen fick Nordiska rådets litteraturpris 2021 för romanen *Naasuliardarpi* (Blomsterdalen). Niviaq Korneliussen mottog priset för ett verk som är en vacker, men också smärtsamt rå berättelse. Det är första gången som litteraturpriset går till Grönland.

www.norden.org/sv/news

13.2 Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris 2021

Ungdomsboken *De afghanska sönerna* av den svenska författaren Elin Persson fick Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris 2021. Elin Persson fick priset för sin debutroman och som genom sitt skönlitterära berättande ger en dokumentär känsla och skickligt bygger upp bilden av en verklighet där ingen är ond eller god.

www.norden.org/sv/news

13.3 Nordiska rådets musikpris 2021

Den färöiska musiker Eivør Pálsdóttir fick Nordiska rådets musikpris 2021 för sitt uttröttliga arbete under de senaste åren som har satt hennes hemland i rampljuset och för att hon ständigt använder sig av sitt musikaliska arv och sitt modersmål.

www.norden.org/sv/news

13.3 Nordiska rådets miljöpris 2021

CONCITO Danmarks Grønne Tænk tank fick Nordiska rådets miljöpris 2021 för utvecklingen av *Den Store Klimadatabase*. Klimatdatabasen har katalogiserat 500 av de vanligaste livsmedlen i Danmark och räknat ut deras CO2-avtryck. 2021 års tema för miljöpriset var initiativ som kan bidra till utvecklingen av hållbara livsmedelssystem.

www.norden.org/sv/news

13.4 Nordiska rådets filmpris 2021

Den danska filmen *Flugt* fick Nordiska rådets filmpris 2021 för ett verk där estetiska, politiska och mänskliga dimensioner uppgår i en sublim, konstnärlig film. En animerad dokumentärfilm som ställer konkreta och drabbande frågor om vår tids migrantdebatt. Priset delas av manusförfattare och regissör Jonas Poher Rasmussen, manusförfattare Amin samt producenterna Monica Hellström, Charlotte de la Gournerie och Signe Byrge Sørensen.

www.norden.org/sv/news

Nordisk Råds 87 medlemmer består af 36 kvinder og 47 mænd

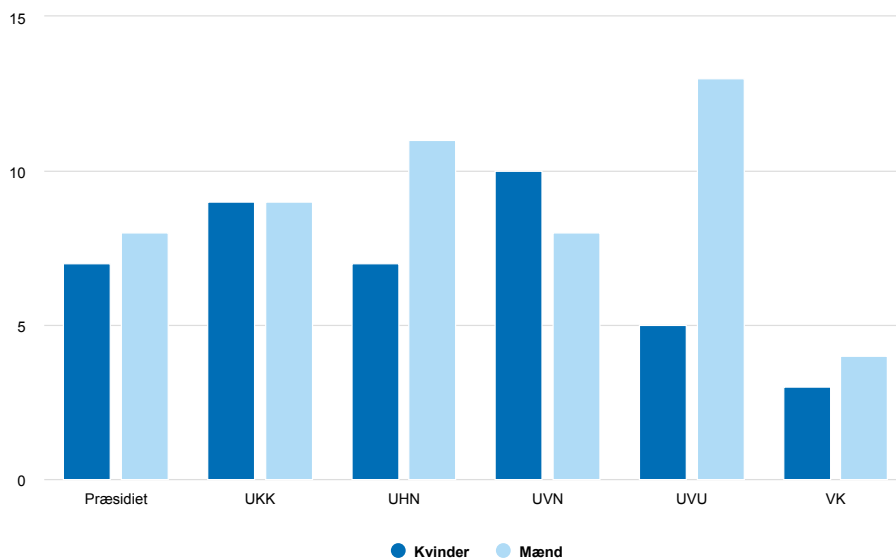
Foto: Johannes Jansson / norden.org

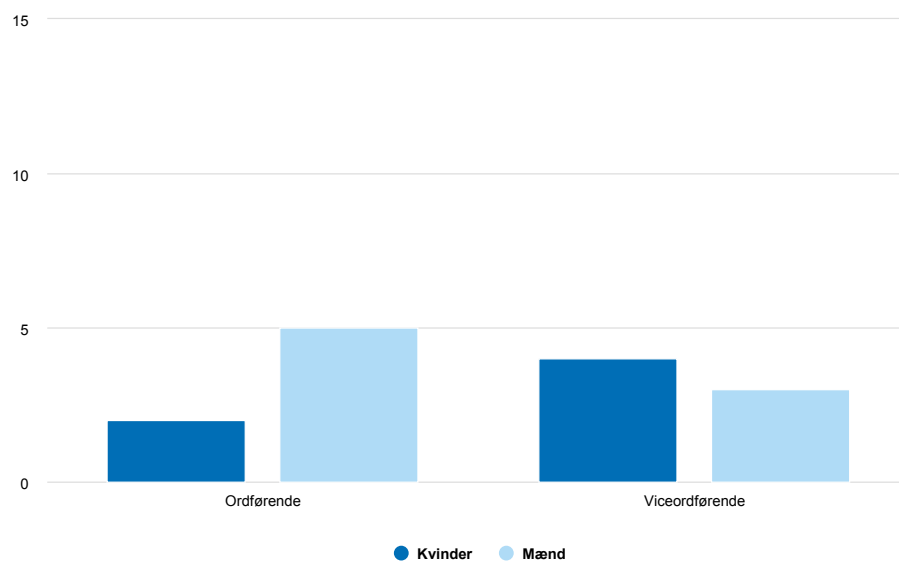
På Rådssekretariatet i København er der ansat 11 kvinder og 8 mænd

Foto: Ricky John Molloy / norden.org

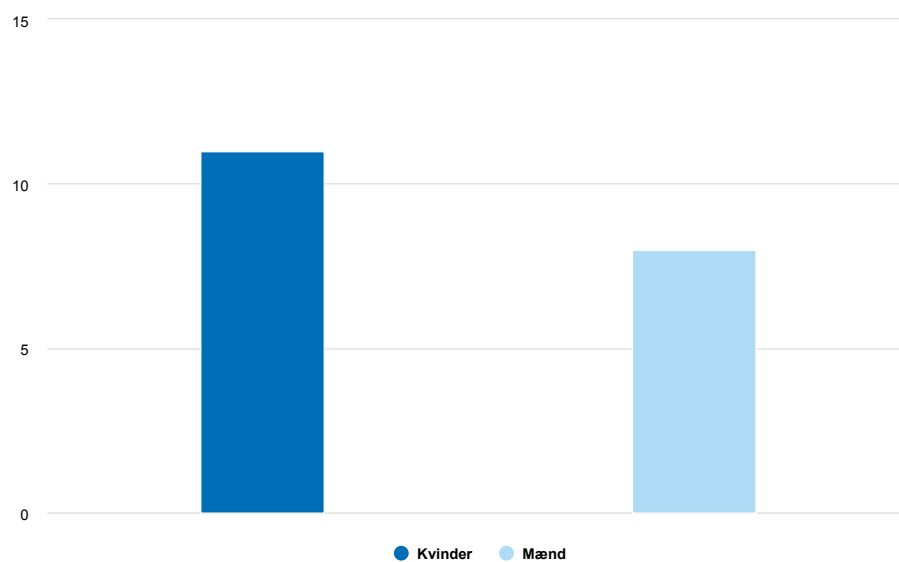
14. Kønsbalance

Kvinder og mænd fordelt på Nordisk Råds præsidium og udvalg

Kvinder og mænd fordelt på formands- og næstformandsposter i Nordisk Råd

Kvinder og mænd fordelt på Rådssekretariatet i København (den 1. januar 2021)

15. Nordisk Råds økonomi

COVID-19-pandemien satte også præg på 2021 og påvirkede også Nordisk Råds økonomiske resultat.

Da alle planlagde Nordisk Råds-møder – med undtagelse af Nordisk Råds session og møder i denne forbindelse – blev holdt digitalt på grund af pandemien, var der betydelig færre udgifter til møder, end der ville have været, hvis møderne blev holdt fysisk på skift i de forskellige nordiske lande. Det er hovedårsagen til, at årsregnskabet for 2021 vil vise et relativt stort overskud.

I foråret 2021 blev der sat gang i en fornyelse og opdatering af Nordisk Råds styrende dokumenter.

Nordisk Råds sekretariats instruks fra 1997 blev fornyet med ny Nordisk Råds sekretariats forretningsorden i 2021.

Økonomireglementet fra 2001 blev fornyet med nyt Økonomireglement gældende fra 1. januar 2022. I 2022 fortsættes arbejdet med fornyelsen af andre styrende dokumenter.

Fokus blev generelt sat på at styrke økonomiadministration.

Dette blev blandt andet gjort ved at udarbejde månedsregnskaber, kvartalsregnskaber og halvårsregnskab.

Desuden blev der indført månedsmøder med økonomiafdelingen for løbende at følge op på den økonomiske situation.

Nordisk Råds budgetproces blev også fornyet og forbedret i Økonomireglementet, således at der fremover besluttes en budgetramme allerede i september, og at præsidiet får forslag til budget i oktober, så der er mulighed for at arbejde med forslag frem til beslutning om budget i december.

Nordisk Råds budget er blevet mere udspecificeret for blandt andet at sikre større transparens og for at sikre bedre værktøj til opfølgning på måneds-, kvartals- og halvårsregnskaber.

16. Nordisk Råds nye sager

16.1 Nye medlemsforslag 2021

- A 1860/UHN: Udvalgsforslag om fælles nordisk slutdepot for NORM-affald (rek. 36/2021) 4.11.2021, 73. session i København
- A 1861/UKK: Utskottsförslag om digitala lösningar inom utbildning (Rek. 37/2021) 4.11.2021, 73. session i København
- A 1863/UHN: Medlemsförslag om ekocidlagstiftning
- A 1864/UVU: Medlemsförslag om nordiske banktjenester i sanntid (Rek. 31/2021) vedtaget den 4. november 2021 på 73. session
- A 1865/UKK: Medlemsförslag om att minska geoblockering (Rek 32/2021) vedtaget den 4. november 2021 på 73. session
- A 1866/PRE: Medlemsförslag om nordiskt beredskapssamarbete (Rek. 26/2021) vedtaget den 2. november 2021 på 73. session
- A 1867/UVU: Medlemsforslag om Norden for 5 % biojetfuel (rek. 33/2021) 4.11.2021, 73. session i København
- A 1868/UVU: Medlemsforslag om nordisk høyhastighetsjernbaneplan Rek. 52/2021
- Fremstillet ved digital plenarforsamling 14. december 2021
- A 1869/UVU: Udvalgsforslag om Nordens fremtidige arbejdsmarked (Future of Work) (rek. 39/2021) 4.11.2021, 73. session i København
- A 1870/PRE: Medlemsförslag om samisk representation i Nordiska rådet
- A 1871/UVN: medlemsförslag om Nordisk vaccinproduktion (rek 29/2021) vedtaget den 4. november 2021 på 73. session
- A 1872/UHN: Medlemsforslag om Svanemærkning af emballage
- A 1873/UVU: Medlemsforslag om bærekraftig nordisk gruve- og mineraldrift (Rek. 43/2021) 14.12.2021, præsidiemøde
- A 1874/UHN: Medlemsförslag om nordisk allians för klimatet
- A 1875/UHN: Medlemsförslag om nordisk aktion för de arktiska havsområdena
- A 1876/PRE: Medlemsförslag om nordiskt samarbete inför EU:s arktiska strategi (Rek. 16/2021) Vedtaget den 2. november på 73. session
- A 1877/UVU: Medlemsförslag om nordiska åtgärder emot hundsmuggling
- A 1878/PRE: Medlemsförslag för ett studentutbytesprogram för vitryska studenter
- A 1879/UVU: Medlemsforslag om å styrke de nordiske grensekomiteene
- A 1880/kultur: Medlemsforslag om Venskabskoler og venskaber mellem uddannelsesinstitutioner
- A 1881/UKK: Medlemsforslag om vedtagelse af Nordisk Kultur- og undervisningskanon, "Nordisk Kanon"
- A 1883/PRE: Medlemsforslag om et styrket kriseberedskab i Norden (rek. 28/2021) 4.11.2021, 73. session i København
- A 1884/PRE: Medlemsförslag om utbyte av information vad gäller stora internationella evenemang som äger rum i auktoritära stater och icke-demokratier samt försöka eftersträva en likartad gemensam nordisk hållning (Rek 20/2021) 2.11.2021, 73. session
- A 1886/UVU: Medlemsförslag om Norden - en fossilfri flygmarknad år 2040

- A 1887/PRE: Præsieforslag om ændringer af Nordisk Råds Forretningsorden 2021
- A 1891/UVU: Medlemsforslag om att godkänna studentrabatter på resor i hela Norden
- A 1892/UKK: Medlemsforslag om at styrke det nordiske i læreruddannelsen
- A 1895/UVU: Medlemsforslag om hållbar godstransport
- A 1896/UVN: Medlemsforslag om människorättsbaserad narkotikapolitik i Norden
- A 1898/PRE: præsieforslag om nordisk civil kriseberedskab

16.2 Nye ministerrådsforslag 2021

- B 336/præsidi: Ministerrådsforslag om NMR's Arktisk Samarbejdsprogram 2022 - 2024 (Rek. 17/2021) vedtaget den 2. november 2021 på 73. session
- B 337/vækst: Nordisk Ministerråds samarbejdsprogram ang. Arbejdsliv 2022-2024 (rek. 30/2021) vedtaget 4. november 2021 på 73. session
- B 338/vækst - det nordiske energipolitiske samarbejdsprogram 2022-2024
- B 339/præsidi Nordisk Ministerråds budget 2023

16.3 Redegørelser fra Nordisk Ministerråd

- Dokument 06/2021 Nordisk Ministerråds redegørelse om det nordiske samarbejde på helse- og socialområdet for 2021
- Dokument 07/2021 Redegørelse om EU-aktiviteter
- Dokument 08/2021 Udenrigsministrenes redegørelse, mundtlig
- Dokument 09/2021 Forsvarsministrenes redegørelse, mundtlig
- Dokument 10/2021 Samarbejdsministrenes redegørelse, mundtlig
- Dokument 11/2021 Redegørelse om børn og unge 2020-2021
- Dokument 12/2021 Samarbejdsministrarnas redogörelse om mobilitet och gränshinder 2020
- Dokument 13/2021 Nordisk Ministerråds redegørelse om funktionshinder
- Dokument 20/2021 Ligestillingsredegørelse 2021
- Dokument 22/2021 Ministerrådets redegørelse om det nordiske projekt om fremtidens arbejdsliv 2017-2021

16.4 Skriftlige spørgsmål

- E 01/2021 Om att hindra leveranser av vaccinkanyler
- E 02/2021 Om gemensamma nordiska reseregler efter vaccineringsar
- E 03/2021 Om den stängda gränsen
- E 04/2021 Om COVID-19-test om genomsekventering af test
- E 05/2021 Om statsstøtteregele i Norden
- E 06/2021 Med anledning av alla de gränshinder som uppstått i och med pandemin
- E 07/2021 Om coronapas
- E 08/2021 Om gränspendlares ekonomiska kompensation
- E 09/2021 Om glasfiberanvendelse i Norden
- E 10/2021 Om den nordiska inställningen till ett europeiskt pantsystem för dryckesemballage
- E 11/2021 Till de nordiska regeringarna om gemensam nordisk risk- och hotbildsanalys
- E 12/2021 Om fællesmodel for testkapacitet
- E 13/2021 Övervakningen av gränspendlare
- E 14/2021 Till norska regeringen om situationen för svenska veckopendlare
- E 15/2021 Om en hållbar sjöfartsnäring och dess återhämtning
- E 16/2021 Om arbetslivets ändring och kontinuerlig utbildning
- E 17/2021 Om de nordiska regeringarnas åtgärder för att incentivera privata sektorn till att göra klimatinvesteringar
- E 18/2021 Om hvordan man understøtter træskestokkulturen i Norden
- E 19/2021 Til de nordiske regeringer om hvordan man understøtter cirkus- og tivolibranchen i Norden
- E 20/2021 Om de nordiska ländernas politik gentemot Israel
- E 21/2021 Vedr. sygdommen Myalgisk Encephalomyelitis (ME), WHO-diagnosekode G93.3
- E 22/2021 Om nedgravning af El-kabler (højspænding)
- E 23/2021 Om att återupprätta tilliten i gränsregionerna och främja en öppenhet mellan våra länder

16.5 Rekommandationer vedtaget af Nordisk Råd under den 73. session + digital temasession

- Rek. 05/2021 Styrkelse av de nordiske mediers kompetanse på undersøkende journalistikk
- Rek. 06/2021 CO2-reduktioner i nybyggeri
- Rek. 07/2021 Erfaringsudveksling omkring vargstammen mellem de nordiske lande i Finland, Sverige och Norge
- Rek. 08/2021 Minska barn och ungas tillgång till porr i samhället
- Rek. 12/2021 Elektrifiering av Norden
- Rek. 13/2021 Gemensam nordisk linje kopplat till säkerheten i femte generationens mobilnät
- Rek. 14/2021 Nordiska insatser mot högerextremism
- Rek. 15/2021 Hanteringen av coronakrisen i ett nordiskt perspektiv
- Rek. 16/2021 Nordiskt samarbete inför EU:s arktiska strategi
- Rek. 17/2021 NMR's Arktisk Samarbejdsprogram 2022 - 2024
- Rek. 18/2021 Statsstøtteregele i Norden
- Rek. 19/2021 Udgået
- Rek. 20/2021 Utbyte av information vad gäller stora internationella evenemang som äger rum i auktoritära stater och icke-demokratier samt försöka eftersträva en likartad gemensam nordisk hållning
- Rek. 21/2021 Ökat samarbete mellan nordiska ambassader för att hjälpa barn och ungdomar utsatta för hedersförtryck att komma hem
- Rek. 22/2021 Bevara den fria rörligheten i Norden i krissituationer
- Rek. 23/2021 Översyn av samtliga författningar som berör gränsöverskridande ambulans- och sjuktransporter
- Rek. 24/2021 Ökad nordisk säkerhet mot cyberattacker
- Rek. 25/2021 Udgået
- Rek. 26/2021 Nordiskt beredskapssamarbete
- Rek. 27/2021 Nordiskt beredskapslager för att användas vid kriser
- Rek. 28/2021 Styrket kriseberedskab i Norden
- Rek. 29/2021 Nordisk vaccinproduktion
- Rek. 30/2021 Nordisk Ministerråds samarbejdsprogram ang. Arbejdsliv 2022-2024
- Rek. 31/2021 Nordiske banktjenester i sanntid
- Rek. 32/2021 Minska geoblocking
- Rek. 33/2021 Norden for 5 % biojetfuel
- Rek. 34/2021 Felles nordisk strategi for nedtaking av vindmøller og resirkulering av avfall fra vindmølleindustrien
- Rek. 35/2021 Nordisk Ministerråds budget 2022
- Rek. 36/2021 Fælles nordisk slutdepot for NORM-affald
- Rek. 37/2021 Digitala lösningar inom utbildning
- Rek. 38/2021 Ungdommens fond for biodiversitet og klima
- Rek. 39/2021 Nordens fremtidige arbejdsmarked
- Rek. 40/2021 Mer Norden i skolan
- Rek. 41/2021 Ungdommens fond for biodiversitet og klima
- Rek. 42/2021 ökad trygghet med New York-modellen
- Rek. 43/2021 bærekraftig nordisk gruve- og mineraldrift
- Rek. 44/2021 Nordiska satsningar på naturliga lösningar för att binda och lagra

koldioxid

- Rek. 45/2021 Udgået
- Rek. 46/2021 förenkling av processen när man vill använda vårdtjänster i ett annat nordiskt land
- Rek. 47/2021 mærkning af veterinære medicinske produkter med blindskrift (brailleskrift)
- Rek. 48/2021 Udgået
- Rek. 49/2021 gemensam strategi för idrottsevenemang i Norden samt stöd till anordnande av idrottsevenemang för barn- och unga i Norden
- Rek. 50/2021 ett gemensamt nordiskt elektroniskt identifieringssystem (e-ID)
- Rek. 51/2021 Nordisk översikt av användningen av nätläkartjänster
- Rek. 52/2021 om nordisk høyhastighetsjernbaneplan
- Rek. 53/2021 det nordiske energipolitiske samarbejdsprogram 2022-2024
- Rek 54/2021 om åtgärder mot övergödningen av Östersjön
- Rek 55/2021 lik tilgang til utdanning og velferd for hørselshemmede i Norden (NMR)
- Rek 56/2021 lik tilgang til utdanning og velferd for hørselshemmede i Norden (Nordiske Reg.)

16.6 Rekommandationer (fremstillinger) vedtaget af præsidiets (plenarforsamling) ref. artikel 56 i Helsingforsaftalen

- Suppleringsvalg december 2021
- Fremstilling: Betænkning over Medlemsforslag om forstærkede fællesnordiske foranstaltninger for bekæmpelse af skattely, skattesnyderi, skattespekulation og skadelig skattekonkurrence A 1680/vækst
- Fremstilling: Betänkande över Medlemsförslag om åtgärder mot övergödningen av Östersjön A 1805/hållbart
- Fremstilling: Betänkande över Medlemsförslag om ökad trygghet med New York-modellen A 1818/välfärd
- Fremstilling: Betänkande över Medlemsförslag om Nordiska satsningar på naturliga lösningar för att binda och lagra koldioxid A 1823/hållbart
- Fremstilling: Betænkning over Medlemsforslag om fællesnordiske regler for grænseoverskridende tvister om forældremyndighed og ret til samvær A 1831/velfærd
- Fremstilling: Betänkande över Medlemsförslag om förenkling av processen när man vill använda vårdtjänster i ett annat nordiskt land A 1832/tillväxt
- Fremstilling: Betænkning over Medlemsforslag om mærkning af veterinære medicinske produkter med blindskrift (brailleskrift) A 1833/velfærd
- Fremstilling: Betenkning over Medlemsforslag om lik tilgang til utdanning og velferd for hørselshemmede i Norden A 1840/kultur
- Fremstilling: Betänkande över Medlemsförslag om gemensam strategi för idrottsevenemang i Norden samt stöd till anordnande av idrottsevenemang för barn- och unga i Norden A 1843/kultur
- Fremstilling: Betänkande över Delegationsförslag om ett gemensamt nordiskt elektroniskt identifieringssystem (e-ID) A 1848/tillväxt
- Fremstilling: Betänkande över Medlemsförslag om reform av de nordiska personnumren A 1849/tillväxt
- Fremstilling: Betänkande över Medlemsförslag om Nordisk översikt av användningen av nätläkartjänster A 1858/välfärd

- Fremstilling: Betænkning over Medlemsforslag om nordisk høyhastighetsjernbaneplan A 1868/tillväxt
- Fremstilling: Betænkning over Medlemsforslag om bærekraftig nordisk gruve- og mineraldrift A 1873/vekst
- Fremstilling: Betænkning over Det nordiske energipolitiske samarbejdsprogram 2022-2024 B 338/vækst

16.7 Beslutninger om ikke at foretage sig noget

- A 1741/tillväxt Medlemsförslag om digital bipacksedel till läkemedel
- A 1799/välfärd Medlemsförslag om ungdomsmottagningar i Norden
- A 1826/välfärd Medlemsförslag om att inkludera samkönade äktenskap i den nordiska äktenskapskonventionen
- A 1853/kultur Medlemsförslag om en gemensam nordisk lotsutbildning
- A 1836/tillväxt Medlemsförslag om nordisk flygskatt

17. Nordiska rådets medlemmar

Nordiska rådets medlemmar på sessionen i Köpenhamn

Foto: Magnus Fröderberg / norden.org

Alla uppgifter är per 1 januari 2021

Den socialdemokratiska gruppen (S)

- Anette Lind
- Erkki Tuomioja
- Gunilla Carlsson
- Martin Kolberg
- Oddný G. Harðardóttir

Mittengruppen (M)

- Bertel Haarder
- Heidi Greni
- Linda Modig
- Silja Dögg Gunnarsdóttir

Den konservativa gruppen (K)

- Hans Wallmark
- Michael Tetzschner
- Wille Rydman

Nordisk grön vänster (NGV)

- Christian Juhl
- Steinunn Þóra Árnadóttir

Nordisk frihet (NF)

- Aron Emilsson

17.2 Utskottet för kunskap och kultur (18)

Den socialdemokratiska gruppen (S)

- Camilla Gunell
- Heidi Viljanen
- Henrik Møller
- Jorodd Asphjell
- Lars Mejern Larsson

Mittengruppen (M)

- Anna Kolbrún Árnadóttir
- Edmund Joensen
- Jouni Ovaska
- Kjell-Arne Ottosson
- Mikko Kinnunen

Den konservativa gruppen (K)

- Brigitte Klintskov Jerkel
- Marianne Synnes Emblesvåg
- Norunn Tveiten Benestad

Nordisk grön vänster (NGV)

- Daniel Riazat
- Veronika Honkasalo

Nordisk frihet (NF)

- Angelika Bengtsson
- Riikka Purra

Övriga (Ö)

- Erlend Wiborg

17.3 Utskottet för ett hållbart Norden (18)

Den socialdemokratiska gruppen (S)

- Anders Kronborg
- Emilia Töyrä
- Ingalill Olsen
- Doris J. Jensen
- Thomas Jensen

Mittengruppen (M)

- Ketil Kjenseth
- Magnus Ek
- Janine Elm Ericson
- Ole André Myhrvold
- Mikko Kärnä

Den konservativa gruppen (K)

- Cecilie Tenfjord-Toftby
- Vilhjalmur Arnason
- Anna-Kaisa Ikonen

Nordisk grön vänster (NGV)

- Kolbeinn Óttarsson Proppé
- Sofia Geisler

Nordisk frihet (NF)

- Vilhelm Junnila
- Staffan Eklöf

Övriga (Ö)

Peter Seier Christensen

17.4 Utskottet för välfärd i Norden (18)

Den socialdemokratiska gruppen(S)

- Eva Lindh
- Ilmari Nurminen
- Kasper Roug
- Nina Sandberg
- Per-Arne Håkansson

Mittengruppen (M)

- Outi Alanko-Kahiluoto
- Heli Järvinen
- Erling Bonnesen
- Inga Sæland
- Stinus Lindgreen

Den konservativa gruppen (K)

- Bente Stein Mathisen
- Maria Stockhaus
- Solveig Sundbø Abrahamsen

Nordisk grön vänster (NGV)

- Høgni Hoydal
- Rasmus Nordqvist

Nordisk frihet (NF)

- Kaisa Juuso
- Liselott Blixt

Övriga (Ö)

- Solveig Horne

17.5 Utskottet för tillväxt och utveckling (18)

Den socialdemokratiska gruppen (S)

- Eveliina Heinäluoma
- Orla Hav
- Pyry Niemi
- Ruth Mari Grung
- Stein Erik Lauvås

Mittengruppen (M)

- Anders Eriksson
- Arman Teimouri
- Jaspur Langgaard
- Joakim Strand
- Torhild Bransdal

Den konservativa gruppen (K)

- Juhana Vartiainen
- Nils Jegstad
- Pål Jonson

Nordisk grön vänster (NGV)

- Freddy André Øvstegård
- Lorena Delgado Varas

Nordisk frihet (NF)

- Lulu Ranne
- Mette Hjerminde Dencker

Övriga (Ö)

- Helge André Njåstad

17.6 Valkommitén (7)

Den socialdemokratiska gruppen (S)

- Jorodd Asphjell
- Pyry Niemi

Mittengruppen (M)

- Arman Teimouri
- Heidi Greni
- Den konservativa gruppen (K)
- Norunn Tveiten Benestad

Nordisk grön vänster (NGV)

- Christian Juhl

Nordisk frihet (NF)

- Angelika Bengtsson

18. Partigrupper i Nordisk Råd

Information er pr. 1. januar 2021.

Nordisk Råds valgte medlemmer fra de nordiske nationale parlamenter har mulighed for at danne partigrupper. En partigruppe skal bestå af mindst fire medlemmer og have repræsentanter fra mindst to lande.

Der er fem partigrupper i Nordisk Råd: Den Socialdemokratiske Gruppe, Midtergruppen, Den Konservative Gruppe, Nordisk Grønt Venstre og Nordisk frihed.

Da en partigruppe skal bestå af mindst fire medlemmer fra mindst to lande, betyder det, at der findes valgte medlemmer, som ikke tilhører nogen partigruppe.

Partigrupperne i Nordisk Råd er ikke Nordisk Råds organer, men selvstændige juridiske enheder. Partigrupperne får støtte fra Nordisk Råd til deres virksomhed. Medlemmer, som ikke tilhører nogen partigruppe, kan ligeledes få støtte.

Partigrupperne har følgende medlemspartier:

Den Socialdemokratiske Gruppe

- Det norske Arbeiderparti (A), Norge
- Finlands Socialdemokratiska Parti (sd), Finland
- Samfylkingin (A), Island
- Siumut (S), Grønland
- Socialdemokraterna på Åland (ÅSD), Åland
- Socialdemokratiet (S), Danmark
- Sveriges socialdemokratiska arbetareparti (S), Sverige

Midtergruppen

- Ålands framtid (ÅF), Åland
- Centern i Finland (cent), Finland
- Centerpartiet (C), Sverige
- De Gröna (gröna), Finland
- Folkpartiet liberalerna (FP), Sverige
- Framsókn, Færøerne
- Framsóknarflokkurinn (F), Island
- Hållbart initiativ (HI)
- Kristdemokraterna i Finland (kd), Finland
- Kristelig Folkeparti (KrF), Norge
- Kristendemokraterna (KD), Sverige
- Liberalerna på Åland (Lib), Åland
- Miljöpartiet de gröna (MP), Sverige
- Flokkur fólkins (Fif), Island
- Miljöpartiet (MP), Sverige
- Liberalerna (L), Sverige

- Radikale Venstre (RV), Danmark
- Sambandsflokkurin (sb), Færøerne
- Sambandsflokkurin, Færøerne
- Miðflokkurin (Mfl.), Island
- Senterpartiet (Sp), Norge
- Svenska folkpartiet (sv), Finland
- Venstre (V), Danmark
- Venstre (V), Norge

Den Konservative Gruppe

- Det Konservative Folkeparti (KF), Danmark
- Fólkaflokkurin (Ff), Island
- Høyre (H), Norge
- Moderata samlingspartiet (M), Sverige
- Samlingspartiet (saml), Finland
- Sjálfstæðisflokkurinn (Sj.), Island

Nordisk Grønt Venstre

- Enhedslisten (EL), Danmark
- Inuit Ataqatigiit (IA), Grønland
- Partiet Rødt, Norge
- Socialistisk Folkeparti (SF), Danmark
- Sosialistisk Venstreparti (SV), Norge
- Tjóðveldi (T), Færøerne
- Vänsterförbundet (vänst), Finland
- Vänsterpartiet - De Gröna (VG), Island
- Vänsterpartiet (V), Sverige

Nordisk Frihed

- Dansk Folkeparti i Danmark (DF), Danmark
- Sannfinländarna (saf), Finland
- Sverigedemokraterna (SD), Sverige

Uden for partigruppe

- Fremskrittspartiet i Norge (FrP), Norge
- Nye Borgerlige (NyB), Danmark

19. Nordisk Råds delegationer

De nordiske lande samt Færøerne, Grønland og Åland har hver en delegation til Nordisk Råd. Delegationerne består af valgte medlemmer fra de nationale parlamenter samt regeringsrepræsentanter. Danmarks Riges samlede delegation består af delegationerne fra Danmark, Færøerne og Grønland. Finlands samlede delegation består af delegationerne fra Finland og Åland.

Delegationerne har delegationssekretærer, som er medarbejdere i de nationale parlamenter. Delegationssekretærernes primære opgaver er at bistå de valgte medlemmer fra parlamenterne med rådgivning og praktiske anvisninger, samarbejde med regeringssiden samt tilbyde råd og vejledning til offentligheden.

- Danmarks delegation, 16 valgte medlemmer. Delegationssekretær Joan Ólavsdóttir
- Finlands delegation, 18 valgte medlemmer. Delegationssekretær Mari Herranen
- Færøernes delegation, 2 valgte medlemmer. Delegationssekretær Anna Rein
- Grønlands delegation, 2 valgte medlemmer. Delegationssekretær Lene Knüppel
- Islands delegation, 7 valgte medlemmer. Delegationssekretær Helgi Þorsteinsson
- Norges delegation, 20 medlemmer. Delegationssekretær Kristin Sommer
- Sveriges delegation, valgte medlemmer. Delegationssekretær Lena Eklöf
- Ålands delegation, 2 valgte medlemmer. Delegationssekretær Sten Eriksson

Om denne publikation

Nordisk Råds årsberetning 2021

PolitikNord 2022:737

ISBN 978-92-893-7423-1 (PDF)

ISBN 978-92-893-7424-8 (ONLINE)

<http://dx.doi.org/10.6027/politiknord2022-737>

© Nordisk Råd 2022

Layout: Mette Agger Tang

Forsidefoto: Unsplash / Johan Nilsson, Øresundsbroen / Magnus Fröderberg

Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er både politisk, økonomisk og kulturelt forankret, og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Nordisk Råd

Nordens Hus

Ved Stranden 18

1061 København K

www.norden.org

Læs flere nordiske publikationer: www.norden.org/da/publikationer